

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2025
9. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 137. schůze Poslanecké sněmovny

1. Digitalizace stavebního řízení – hospodářské škody

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2025
9. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 137. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 24. dubna 2025

Obsah:

Strana:

24. dubna 2025

Schůzi zahájil místopředseda PSP Aleš Juchelka.

Usnesení schváleno (č. 1349).

Schválen pořad schůze.

1. Digitalizace stavebního řízení – hospodářské škody

Místopředseda PSP Karel Havlíček 4

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Mikuláš Bek 10

Další část schůze řídil místopředseda PSP Karel Havlíček.

Poslanec Radek Rozvoral 10

Poslanec Robert Králíček 13

Poslankyně Alena Schillerová 16

Ministr dopravy ČR Martin Kupka 17

Poslanec Jiří Mašek 17

Další část schůze řídila předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová.

Poslanec Robert Stržínek 20

Poslankyně Marie Pošarová 22

Poslanec Jaromír Dědeček 25

Poslanec Jiří Havránek 26

Poslanec Robert Králíček 31

Poslanec Bohuslav Hudec 32

Poslanec Vít Vomáčka 33

Poslankyně Renata Oulehlová 34

Poslanec Karel Haas 35

Projednávání bodu bylo přerušeno.

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny
24. dubna 2024
Přítomno: 160 poslanců

(Schůze zahájena v 18.00 hodin.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 137. schůzi Poslanecké sněmovny.

Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím a prosím, abyste se přihlásili svými identifikačními kartami. Náhradní karty a jejich čísla platí tak, jak bylo řečeno na 136. schůzi.

Tuto schůzi svolala paní předsedkyně Poslanecké sněmovny dle našeho jednacího řádu na základě žádosti 58 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána ve čtvrtek 17. dubna tohoto roku elektronickou poštou.

Nyní přistoupíme k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom určili paní poslankyni Miladu Voborskou a paní poslankyni Renátu Zajíčkovou. Má někdo jiný návrh z pléna? Nevidím.

Pokud nemá, já jsem zahájil hlasování. Táží se, kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 1, přihlášeno 95 poslanců, pro 92, proti 1. Tento návrh byl přijat.

Konstatuji, že jsme ověřovatelkami 137. schůze Poslanecké sněmovny určili paní poslankyni Miladu Voborskou a Renátu Zajíčkovou.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 137. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Jen připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu, rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

Mám informaci, že dohoda mezi kluby byla, že v tuto chvíli nebude nikdo vystupovat s přednostním právem.

Budeme tak hlasovat o celém návrhu pořadu 137. schůze Poslanecké sněmovny tak, jak byl písemně předložen. Přivolám kolegyně a kolegy z předsálí.

Zahájil jsem hlasování a táží se, kdo je pro? Vážené kolegyně, vážení kolegové, kdo je proti?

Hlasování číslo 2, přihlášeno 111 poslankyň a poslanců, pro 109, proti nikdo. Tento návrh byl přijat.

Nyní přistoupíme tedy k jedinému bodu našeho programu

Digitalizace stavebního řízení – hospodářské škody

Prosím, aby se ujal slova za navrhovatele tohoto bodu pan poslanec Karel Havlíček, pan místopředseda, a zpravodajem tohoto bodu, pokud není námitek, by byl pan Robert Králíček. Takže, vážený pane místopředsedo, prosím, máte slovo.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážený pane místopředsedo, vážený pane ministře, proč jsme svolali tuto mimořádnou schůzi k digitalizaci stavebního řízení a ke škodám z toho vyplývajících? Protože došlo na základě závěru auditu, který si zadala vláda, respektive Ministerstvo práce a sociálních věcí, k tomu, že je patrné, že je zde naprosto zřejmé systémové, nikoliv ojedinělé selhání členů vlády, a já považuji za něco naprosto neuvěřitelného, že v situaci, kdy už každý v téhle zemi ví, že se jedná o škody v řádu desítek miliard korun, že se jedná o kolosální průšvih, že se jedná o něco, co zde nebylo v posledních letech, a troufám si tvrdit, že to je největší selhání zavádění systému v rámci veřejné správy od revoluce, že zde není ani pan premiér, který pochopitelně nese tu finální odpovědnost, nikoliv tu procesní v rámci řízení toho projektu, ale tu odpovědnost jakožto premiér, není zde ani minulý ministr práce a sociálních věcí, za kterým jde jednoznačná odpovědnost bez jakýchkoliv pochyb, ale není zde ani současný ministr pro místní rozvoj, který vzal na sebe to břímě, že bude obhajovat průšvih, který je ale z mého pohledu neobhajitelný. Jinými slovy, máme zde pana ministra školství Beka, jemuž děkuji za to, že se odhodlal k tomu, že zde bude vysvětlovat celou řadu věcí vyplývajících z toho auditu, ale je to tristní, naprosto tristní a pro mě nepochopitelné, a je to vzkaz všem, které toto zajímá, protože nepochybuji o tom, že se v tuto chvíli na to dívají lidé, a není jich málo z těch signálů, které máme.

Proč tvrdím, že se jedná o systémové selhání? Protože blamáž, která nastala v rámci klíčového projektu vlády, spočívá nejen v chybné úvaze, která se dá svým způsobem chápat i respektovat, ale zejména v kolosálním selhání kontrolních mechanismů, a to jak na dotčeném Ministerstvu pro místní rozvoj, tak na úrovni celé vlády. Ani vláda, ani Ministerstvo pro místní rozvoj nejednali, a to je třeba vypíchnout, pod časovým tlakem, naopak. Před vlastním spuštěním toho nefunkčního systému byli varováni, a to jak odbornou veřejností na mnoha a mnoha akcích, konferencích, zúčastňoval jsem se jich, tak opozicí, námi, ale byli varováni i prezidentem České republiky. Navzdory tomu, že jak vláda, tak pochopitelně Ministerstvo pro místní rozvoj věděli již před kritickým termínem 1. 7. roku 2024, že nejsou schopni doručit systém dle zákona, měli tedy dostatek času – ale já tvrdím, dokonce i zásadní povinnost – zabránit vzniklým škodám. Bylo možné v tu chvíli to odložit – to bylo odmítnuto, navíc bylo vše bagatelizováno a jediný argument byl, že opozice straší.

No ano, máte pravdu, výjimečně máte pravdu, opozice strašila, zjevně ovšem málo, protože jak se ukázalo, ve všem jsme měli pravdu. Co hůře, je to horší, než jak jsme předpokládali. Proč jsme vás varovali? Proč jsme strašili, jak vy tvrdíte? No, protože jsme náš stavební zákon, který jsme připravovali, velmi poctivě odpracovali – ano, bylo to v letech 2020 až 2021 a bylo to, a to je podstatné, za účasti odborné veřejnosti. V plné sestavě všechny svazy, asociace, komory, profesní spolky, projektanti, architekti a tak dále, všichni, kteří k tomu mají co říct, u toho byli. Šli jsme na to tak poctivě, že se nejdříve vytvořil záměr, a byla shoda s těmi profesními hráči na tom, že se vytvoří takzvaný revoluční dokument nebo revoluční zákon, kdy dojde k centralizaci stavebních úřadů, jinými slovy, že dojde k vytvoření státní stavební správy, ano, kdy vlastně pod kontrolou v uvozovkách tedy této správy bude stavební řízení a územní rozhodování bude v gesci samospráv. Následovalo kompletní paragrafované znění toho nového stavebního zákona. Dva roky se to diskutovalo s celým sektorem. Ano, byly tam kompromisy, bylo tam obrovské množství připomínek, ale ve finále došlo ke shodě. Měli jsme z toho všichni radost a Sněmovna to schválila. Platnost byla od

roku 2022, a dokonce to vyhlášeno jako zákon roku 2021 nezávislými institucemi. K tomu všemu se zahájily, což bylo nezbytně nutné, a to je zásadní, soutěžní dialogy na digitalizaci. Ano, všechno toto bylo v gesci Kláry Dostálové. Jinými slovy, dostali to všichni v mašličkách, dostali to připravené, schválený zákon, hotovo, stačilo v tom pouze pokračovat.

A přišla nová vláda, začátek roku 2022. První, co udělala, shodila celý nový stavební zákon. Zde za tímhle tím pultíkem stáli poslanci, ať už to byl Ivan Bartoš, ať už to byl Martin Kupka, ať už to byl pan bývalý kolega Lochman, dnes senátor, bylo zde mnoho a mnoho zastánců toho, že je třeba připravit úplně nový stavební zákon, ačkoliv se jednalo o stavební zákon, který byl před pár měsíci v té době schválen a odsouhlasen. No, varovali jsme před tím, že to nedopadne. Nicméně to je realita, měli jste majoritu ve Sněmovně, prosadili jste si to. Digitalizaci si vzal pod sebe nově ustanovený ministr a vicepremiér Ivan Bartoš.

Logicky se tím pádem všechno časově posunulo, protože s tím, že se vytváří nový zákon, nový systém digitalizace a tak dále, je jasné, že dojde ke zpoždění. Nejdřív to byl rok, později dva, a pak už všichni víme, jak to pokračovalo.

Můžete říct: ale vždyť vy jste na tom novém stavebním zákonu, myslím tím novém stavebním zákonu, který připravovala tato vláda, myslím tím vláda Petra Fialy, vlastně spolupracovali. A já říkám: Ano, co nám taky jiného zbývalo, než na tom spolupracovat? My jsme byli přesvědčeni, že ten zákon je horší, protože jste změnili tu centralizaci, tu státní stavební správu, ale na druhou stranu my jsme věděli, že se musí připravit nový stavební zákon, všichni po tom volali. V dané chvíli pro nás menším zlem bylo s vámi alespoň částečně spolupracovat a pokusit se nějak ten zákon ještě dostat do nějaké jakžtakž přijatelné míry, než tedy tady obstruovat a tvrdit, že žádný zákon nevznikne. V tomhle tom nejsme sebevrazi. Takže vyčítali jsme vám to, ale po pravdě řečeno, změna toho zákona, i když jsme s tím nebyli úplně komfortní, nebyla tím největším zlem.

Jak se později ukázalo, to byla chybná úvaha z vaší strany, myslím tím ze strany pětikoalice, vytvořit opět nový zákon, ale musím korektně říct, to nebylo systémové selhání – je to otázka názoru. My tvrdíme, že lepší je centrální správa, vy tvrdíte, že ne, prosadili jste si to, respektujeme to. To je demokracie, a po pravdě řečeno, za to bychom vás úplně nepranýřovali, za to bychom vás přiměřeným způsobem kritizovali. Systémové selhání nastalo až ve fázi digitalizace, kterou měl na starosti kompletně vicepremiér Bartoš.

Takže zpátky: udělal se nový stavební zákon, řekněme II, ten, který si tady prosadila Fialova vláda, nakonec jsme ho podpořili, po pravdě řečeno, když už jsme tedy na něm spolupracovali, tak říkám, menší zlo jsme podpořili.

A zajímavá je jedna věc. Já tady tu vsuvku musím udělat, já jsem byl, je to čtrnáct dní, na setkání, bylo tam přibližně – odhaduju – 200, 300 stavebníků, projektantů, developerů, prostě odborná obec, která vás, vážení členové pětikoalice, varovala před tím, ať to nespouštíte a tak dále, a tak se sedělo, diskutovalo se nad tím průšvihem, každý tam k tomu něco řekl, ale proč to říkám? Vystoupil tam poradce pana premiéra pan Křeček, a ten tedy, když promluvil, opravdu spadla brada úplně všem, protože on řekl – teď to jenom zjednoduším, zkrátím: No, měli bychom v každém případě vytvořit stavební zákon takový, kdy se bude na jednotlivých úřadech rozhodovat podle stejného metru, a mělo by to být centralizované. Jinými slovy, on vlastně tvrdí, poradce pana premiéra, že vlastně ta správná cesta byla ta, kterou my jsme měli připravenou. Já tady nevím, co v té době radil panu premiérovi, jestli u toho vůbec byl, nebo nebyl, ale jestliže vám člověk, který je blízký panu premiérovi, po třech a půl letech trápení, když je zjevné, že jsou tady škody v desítkách miliard korun, že se to totálně dodrbalo, řekne, že se to vlastně mělo dělat podle centralizace nebo podle tedy toho centrálního stavebního úřadu, no, tak to vám tedy opravdu jaksi ta brada musí spadnout. Nevím, kdo s kým, jak v té vládě komunikoval, o čem pan premiér věděl, nebo nevěděl, ale tohleto považuju za něco naprosto neuvěřitelného.

Ale pojďme zpátky k té digitalizaci – já jsem považoval za férové toto říct – pojďme od Křečka zpátky k panu Bartošovi. Je důležité ještě říct, že za nás byly vypsány takzvané soutěžní dialogy na digitalizaci, na ten náš původní stavební zákon. Ano, došlo k vytvoření řekněme tedy revolučního systému a odhadovalo se, že ta digitalizace, vytvoření toho systému, bude stát stovky milionů korun. V nějaké horní hranici jsme se bavili o tom, to je pravda, někde 1,5 až 1,6 miliardy korun, ale to byl odhad, protože samozřejmě, a to je důležité říct, cena se nevěděla, ta by vzešla až z těch výběrových řízení, na té soutěži záleželo. Já jsem netušil, jestli to bude 600 milionů, 500, 1,3 až 1,4, to by záleželo na tom, jak se to samozřejmě bude soutěžit. Já to říkám důrazně, protože poté se samozřejmě kolem toho hodně diskutovalo. Nicméně Pirát Ivan Bartoš to označil za přehnané, že se vyhazují stamiliony korun, a rozhodl se vytvořit systém, dobře poslouchajte, za pár desítek milionů korun. Možná si za to vzpomínáte: Za 30 milionů to tady vytvoříme, bude to všechno skvěle fungovat.

Každý, kdo kdy něco takového v menší míře zajišťoval, věděl, že to je úplný nesmysl, to se za 30 milionů nedalo udělat, to bylo prachšprostě smyšlené, vymyšlené. A tady už se začala ukazovat neuvěřitelná nekompetence, protože pokud tomuhle někdo věřil, bylo jasné, že to nemůže nikdy dopadnout dobře. To není obhajoba toho, jestli se to mělo stát 1,2 nebo 700 milionů korun, já nevím, ale za 30 milionů korun nemůže vzniknout nikdy takhle náročný robustní systém, který měl sloužit všem stavebníkům, stavebním úřadům a tak dále, to bylo naprosto nesmyslné. Varovali jsme, že to nedopadne dobře.

Nicméně pokračovalo se v tom dál s tím, že se pan ministr, respektive Ministerstvo pro místní rozvoj, dostalo velmi záhy do konfliktu s ÚOHSem, který nejprve zakázal plnění smlouvy s firmou InQool, která měla dodávat právě část toho systému, a pak později to ÚOHS zrušil, zrušil pokus ministerstva zadat vlastně té samé firmě zakázku napřímo bez výběrového řízení. To byl další signál, že něco není v pořádku. A tento, podtrhuji, nezákonný krok ministerstva, který tedy, jak říkám, ÚOHS musel následně zrušit, výrazně zkomplikoval a prodloužil celý vývoj systému. A co je podstatné, audit, o kterém tady hovořím, dal ÚOHSu za pravdu, jinými slovy, že Ministerstvo pro místní rozvoj zahájilo výběrové řízení s cílem dát zakázku právě firmě InQool bez uveřejnění neoprávněně.

Nicméně mezitím se pokračovalo dál ve spanilé jízdě Ivana Bartoše, protože auditní zpráva odhalila další závažná selhání v průběhu toho zavádění, zejména v projektovém řízení a potom v personálním zajištění celé digitalizace.

Zlomový okamžik, a to je důležité říct, kdo si přečetl ten audit – má to skoro tři sta stránek – byl duben 2022. Ano, dobře slyšíte, duben 2022, to znamená čtyři měsíce od doby, kdy vláda se rozhodla zdestruovat stavební zákon a jít svoji vlastní cestou. V té době byl totiž rozpuštěn celý projektový tým a řídicí výbor celé digitalizace, čímž tedy projekt přišel zcela zjevně o tu koordinační strukturu, a to uprostřed příprav, doslova a do písmene. Na stranách 37 až 45 toho auditu, té popravě, stojí vyjádření Radmily Outlé, paní ředitelky odboru projektového řízení. To vyjádření bylo z 11. 3. 2025, ale ona se odkazuje právě na to jaro 2022, kdy tvrdí, že je nutné – ten audit – za zlomový okamžik považovat duben 2022, kdy byl projektový tým i řídicí výbor rozpuštěn. Ředitelka opakovaně žádala o sestavení nového týmu i řídicího výboru. Asi si tipnete, jak žádala: bezvýsledně.

To je dost důležité, protože Ivan Bartoš měl tu drzost poté, co musel vidět ten audit, prohlásit, že vlastně za vše může – kdo jiný než naše vláda, paní Dostálová, protože tam neměla dostatek lidí a tak dále. Toto kdyby si přečetl, tak vyvrací tu lež, kterou říká. Ten tým tam byl, byl rozpuštěn v roce 2022, čtyři měsíce poté, co nastoupil, a bylo to navzdory tehdy stanovisku ředitelky, a dokonce se jí nevyšlo vstříc v tom, aby se ten tým doplnil poté, co byl rozpuštěn.

Jinak ten audit samozřejmě konstatuje další věci, a to jsou neobsazené klíčové role všech aktérů. Doslova a do písmene tam ministerstvo neobsadilo některé klíčové pozice nutné

pro vznik tak komplexního systému a neexistoval ani samostatný analytický tým, který by nový systém průběžně vyvíjel, testoval a tak dále. Audit zdůrazňuje, že absence těchto odborníků nebyla vůbec nijak zdůvodněna. Audit konstatuje, že tam chyběl technický dozor. To si opravdu nedělám legraci. Auditóři vůbec nebyli schopni zjistit, jak ministerstvo vykonávalo řádný technický dozor tohoto gigaprojektu, protože ministerstvo nedodalo žádné podklady vůbec k tomu, že nějaký technický dozor byl. Audit konstatuje, že vše bylo řízeno ad hoc systémem. Ano, největší projekt téhle té vlády, vlajková loď, která měla ovlivnit celé stavebnictví, ekonomiku a tak dále, byla podle auditu řízena ad hoc a na základě chybných smluv. Ano, dobře slyšíte. Jasně tam stojí, že řízení projektu probíhalo nekoordinovaně. Některé smlouvy s dodavateli neobsahovaly ani základní ustanovení, například možnost odstoupení od smlouvy případně, nebo při, když se měnil třeba dodavatel, a podobně. Rovněž se uvádí, že jedna ze smluv – já vím, že jich bylo více, byla to smlouva na informační systém pro úředníky – byla vnitřně rozporná a její uzavření porušilo interní pravidla ministerstva. Přesto ministerstvo převzalo dodávky obsahující nedostatky. Další kontrakty podle auditu trpěly nejasným zadáním. Audit konstatuje, že ministerstvo předem nespecifikovalo, co vlastně chce, a úkoly různým dodavatelům definovalo teprve za pochodu. To logicky vedlo tedy k poměrně velkému řetězci chyb.

A blíží se vlastní implementace, čili toto byla ta příprava. Ano, v té době už jsme věděli jednoznačně, že je zle. Přesto navzdory varováním odborníků, politiků z opozice – ale měl jsem pocit, že už v té době začínají váhat i někteří politici koalice, ale to byl pouze můj pohled – navzdory varování prezidenta republiky prosadil Ivan Bartoš ostré spuštění digitálního stavebního řízení, a to od 1. července roku 2024. Co hůře, on prosadil spuštění toho systému, aniž by byly splněny formální podmínky. O co se jedná? Ten systém nebyl uveden do provozu nebo nebyl před uvedením do provozu, abych byl přesný, schválen v té době úplně nově zřízenou takzvanou Digitální a informační agenturou. To je ta agentura, kterou si vytvořili Piráti na to, že tady bude centrální mozek digitalizace v celé České republice. Nahrnuli tam jako kuličky desítky, později stovky Pirátů, kteří tady všechno dají do kupy, a vše, co se hne, tak tady zdigitalizujeme. Tak tahle Digitální a informační agentura měla podle zákona před spuštěním toto schválit, což neudělala. No, logicky neudělala, protože měla pud sebezáchovy, protože už viděla, že je zle. Jinými slovy, opět se porušil zákon, konstatuje audit. Systémy byly podle auditu spuštěny bez patřičné certifikace a bez prověření bezpečnosti. Něco neuvěřitelného! To jsou systémy, které se budou týkat stovek a tisíců a desetitisíců lidí v čase, a bylo to spuštěno bez prověření bezpečnosti. Já nevím, jestli... když jsem četl ten audit – já jsem si tu práci dal, že jsem většinu tedy fakt přečetl – přiznám, že jsem si připadal jak v hororu. To by neprošlo v malé a střední firmě, která by zaváděla informační systém za 500 000 korun. Do hodiny by ten, kdo to zavádí, odešel. Žádná certifikace, neprověření bezpečnosti!

Auditoři to tedy identifikovali tak, že došlo k porušení celé řady předpisů, dobře poslouchajte, včetně pravidel veřejných zakázek, zákona o kybernetické bezpečnosti, zákona o informačních systémech veřejné správy, a dokonce i GDPR. To je fakt peklo, takže v praxi se logicky ty obavy naplnily.

Rozběh provázely obrovské problémy, určitě si na to vzpomínáte, a na mnoha stavebních úřadech došlo k totálnímu kolapsu. Vůbec se nepodařilo ten systém zprovoznit. Někde byl formálně spuštěn – ať jsme zase objektivní – trpěl ale zase průběžně různými výpadky a tak dál. Nefungovalo propojení na klíčové registry, například na katastr nemovitostí, a tak dále. Ten systém třeba neposkytoval vůbec žadatelům informace o průběhu řízení. Zobrazoval žádosti jiných stavebníků nebo vůbec nesprávně přesměřovával podklady na úplně odlišné úřady, které měly třeba to povolení posuzovat.

Nahraná projektová dokumentace na Portálu stavebníka se nedala vůbec on-line otevřít, nedala se komentovat. Úřady, které úplně šlely v té době – já jsem je objížděl, ale i dotčené orgány ostatní – obdržely pouze odkazy ke stažení souboru bez jakékoliv kontroly nebo

záznamu, kdo vůbec k těm dokumentům přistupuje. No, prostě totální chaos, myslím, že tady větší nebyl za poslední desítky let. Portál stavebníka, tedy to hlavní rozhraní pro podávání online žádostí, nebyl dokonce ani po půl roce funkční, vykazoval poměrně závažné chyby.

No, nejlepší vždycky – jak řeknete: ano, vy jste zaujatý, no, máte pravdu, že jsem zaujatý, ale to ještě neznamená, že nemám pravdu – se odkázat na odborné spolky, asociace a tak dále. Tak třeba podle České komory autorizovaných inženýrů a techniků – ČKAIT, všichni známe, zaběhlá instituce – se povolování staveb vůbec, ale vůbec nezrychlilo, což bylo samozřejmě tím cílem, naopak stavebnictví v České republice bylo paralyzováno. Ano, profesní instituce, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků tvrdí, že povolování staveb bylo paralyzováno.

Mohl bych pokračovat, ale to není teď účelem dnešního setkání. Já jsem jenom vytáhnul pár klíčových bodů, které jasně ukazují na totální selhání celého procesu. Opakuji, nejde o selhání jedince, který by udělal chybu, to bych pochopil. Jde o naprosté selhání systému řízení celého projektu. To logicky přineslo nemalé finanční újmy, takže audit uvádí, že kumulovaně by Česká republika mohla přijít až o 45 miliard korun. Kdo se do něj začte podrobně, dojde k částce 65 miliard korun. Já se držím té spodní.

Samozřejmě, že to jsou přímé dopady i nepřímé dopady. Logicky většina z nich je nepřímá, protože očekávání byla, že digitální portál urychlí výrazným způsobem vydávání stavebních povolení, které bylo, ano, jedno z těch nejpomalejších v Evropské unii. Taky proto jsme připravili nový stavební zákon, proto jsme si s tím dali tu práci, abychom to změnili, a místo toho došlo k naprosto opačnému efektu. Stavební záměry se naopak zpozdily anebo se úplně zastavily.

Já si tady vzpomínám – zase jedna vsuvka – na moji debatu v Otázkách Václava Moravce, bylo to v létě 2024, to bylo někdy tak dva, dva a půl měsíce už poté, co bylo jasné, že je zle, že je průšvih jako dělo. Pan premiér mlčel celou dobu, měl tendenci to omlouvat; už to přijde, už to bude, už to bude, už to bude. Tomu už nevěřil vůbec nikdo. V tu chvíli jsem tam někde seděl s ostatními, ti to vehementně obhajovali. Tak logicky, ano, pan předseda Michálek to obhajoval, kterak je to skvělý projekt, takže ráno se rozsvítí sluníčko a všichni už budeme ve dni zalitým sluncem, digitálním sluncem. Byl tam, já nevím, tuším tehdy ještě pan Marek, poradce prezidenta, člen NERVu, který říkal: Zaplaťpánbůh, že to spustili. Možná to má mouchy, ale ono se to určitě rozjede, bude to dobré. No v podstatě vysmáli se mi tam, když jsem řekl, že ta ztráta může být až několik set milionů korun za den – a Datarun to vyčíslil na ztrátu 700 milionů korun za den. Ano, on to bral přes dopad na HDP. Znovu říkám, vysmáli se mi, bagatelizovalo se to, sranda byla velká. A ve finále vidíme, že jsem nebyl opravdu daleko od pravdy.

Co se týká přímých nákladů, ty jsou někde na úrovni 2 miliard korun, to znamená, to je ta přímá ztráta, a další průšvih nám hrozí v čerpání peněz z Evropské unie, které, když to dopadne tedy špatně, to bude 13,7 miliardy ztráty, protože je ohroženo čerpání evropských peněz z Národního plánu obnovy. Ano, ten projekt digitalizace, kdo si vzpomínáte, byl jedním z reformních cílů právě Národního plánu obnovy. Evropská komise stanovila tehdy jasné konkrétní milníky, což je logické, a právě jejich splnění bylo podmínkou pro proplacení těch dotací. No, audit konstatuje, že milník číslo 75 – vytvoření agendového informačního systému, doslova a do písmene – nebude uznán jako splněný, protože – to je logické – při realizaci došlo k porušení pravidel pro veřejné zakázky, takže evropské peníze nebude možné proplatit, tvrdí audit bez ohledu na to, zda byl milník formálně dokončen. Můžu pokračovat dál a dál. Dovedete si představit, že by něco takového nastalo za vlády hnutí ANO? Vůbec – to by byla plná Letná už v tuhle chvíli.

Je vždycky dobré ještě připomenout další pohledy. Svaz měst a obcí, zase nezávislá instituce. Konečně, předseda Svazu měst a obcí je člen – nebo kandidoval za stranu pětikoaliční. Určitě neměl důvod to strhávat. Tak podle Svazu měst a obcí uvrhly problémy

s digitalizací do potíží zhruba 13 000 stavebních povolení v celkové investiční hodnotě okolo 100 miliard korun. Průzkum společnosti CEEC Research zjistil, že nefunkční digitalizace snížila tržby asi jedné třetiny českých stavebních firem.

Blížím se k závěru. Myslím, že z tohotohle je zcela nepochybné – je to audit, prosím pěkně, nevymlouvejme se na to, že ten audit se bude ještě oponovat a že tam dojde k nějaké drobné úpravě. Ten audit připravovaly dvě renomované právní kanceláře. Je jasný, skoro 300 stránek, jsou tam fakta, nepochybnitelná fakta, i když chápu, že se samozřejmě každý může bránit, a já věřím, že se tady zástupci pětikoalice budou bránit a budou vysvětlovat na těch číslech, která jsem uváděl, že to tak není, že tam nedošlo k procesním selháním, že nedošlo k porušením zákonů a tak dále. To беру, od toho je Poslanecká sněmovna. Věřím, že to diváci všechno vyhodnotí a že se zváží, jestli tedy pravdu má nezávislý audit nebo auditori, anebo jestli pravdu má tato vláda. To je důležité sdělit, za to selhání totiž nese odpovědnost celá vláda. Ta celou blamáž – proto jsem tady uváděl celý ten příběh od doby, kdy jsme předávali vše nové vládě – nejdříve fatálně podcenila, navzdory všem varováním ho spustila a později – a to je snad ještě horší – to kryla. Několik měsíců to pan premiér omlouval.

Protože se jedná tedy o naprosto mimořádné a závažné odhalení, které bezprostředně ohrozilo nejen stavební sektor, stavební úřady, ale zcela zjevně celou ekonomiku, hnutí ANO podává trestní oznámení na neznámého pachatele. Abych byl přesný, v souladu s § 158 zákona č. 141/1961 Sb. trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů, tímto podáváme oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a to zpronevěry neoprávněným použitím veřejných prostředků, porušení povinnosti při správě cizího majetku, zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění, zneužití pravomoci úřední osoby a eventuálně ještě trestný čin maření úkolu (úkonu?) úřední osoby z nedbalosti. Pochopitelně, odkazovali jsme se tam na všechny paragrafy, teď tady tím nebudu zdržovat. Následuje detailní odůvodnění všech těch bodů, které jsem teď předeslal.

Chtěl bych zdůraznit jednu věc. Naším cílem není lynč – ne, o to nejde, ale lidé musí vědět, kdo je odpovědný za miliardové ztráty. Jestli budou 30 miliard, 45 nebo 60 miliard, ukáže ještě historie, ale musíme se dozvědět to, jak se toto vládní manko bude řešit finančně, zjednodušeně řečeno, kdo to zaplatí, pochopitelně, jestliže došlo k újmě investorů, stavebníků, jak se s nimi vypořádají. To není možné jenom přejít: nastala chybička. Nenastala chybička, došlo k systémovému selhání a všichni ti, kteří si podávali žádosti o stavební povolení, kteří byli zastaveni, přišli o peníze, o velké peníze. Já si dokonce myslím, že ta škoda bude ještě výrazně větší poté, co se vyčíslí veškerá zpoždění. Já se jenom ptám, kdo se s nimi bude vyrovnávat? Kdo přijme tu odpovědnost?

Dovolte mi ještě úplně poslední poznámku na závěr. Na to, k jakému selhání došlo – myslím, že snad zde i vidíte, že to neberu ideologicky, že se snažím být faktický, že se odkazuji v drtivé většině ve všem, co jsem tady říkal, na fakta, která byla v tom auditu. Prosím, hlavně nezpochybňujme ten audit, tohle to je fakt nízká hra. Velmi dobře víte, že ten audit je popravou. Já jsem nezaregistroval nějakou dávku pokory, omluvy, jenom to, že sem nepříjde premiér po tomhleto průšvihy, že si sem nestoupne a neřekne: Já se za vládu omlouvám, já jsem to podcenil, udělal jsem rozhodnutí odvolat pana ministra Bartoše příliš pozdě. Podlehl jsem prostě různým tlakům, že všechno bude. To bych snad ještě vzal, i když samozřejmě by se z něj ta vina sejmut už nedala, ale on ani nepříjde, ani se za to neomluví. Samozřejmě že premiér je za to odpovědný ve finále. Kde je nějaká pokora?

Ne, jediné, co jste dokázali, tak jste ukazovali to, že to vlastně není úplně vaše vina a že to ta Klára Dostálová. Prosím vás pěkně, můžete nám přičíst leccos, ale tohle nám fakt přičíst nemůžete, protože byli jste to vy, kdo ten zákon shodil, byli jste to vy, kdo si chtěl postavit nový, byli jste to vy, kdo shodil ty digitalizace. Vaše příběhy s nějakým podivínem Šteffelem, který někdy byl na Ministerstvu pro místní rozvoj, nikoho nezajímají. Každého zajímá jedna jediná věc: Proč k tomu došlo? Kdo je za to zodpovědný? Jaké budou škody? Vy jste chtěli vládnout, vy jste se rozhodli to změnit, vy nesete odpovědnost, je mně líto (Potlesk z řad

poslanců ANO.), protože o vinících nemůžeme rozhodovat my tady v Poslanecké sněmovně. O tom nechť rozhodnou orgány činné v trestním řízení, i proto to podáváme. Lidé se s tím musí seznámit. Ti lidé, kteří se s tím seznámí, potom určí na základě voleb a toho, koho budou volit, jestli jsou zajedno s pětikoaliční vládou – protože v té době byla pětikoaliční – anebo jestli už konečně prozřou a dojde všem, že toto všechno je v důsledku fatální nekompetence členů vlády. Děkuji. (Potlesk z řad poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Aleš Juchelka: Taktéž děkuji. Jen konstatuji, že před otevřením rozpravy máme ještě dvě přihlášky s přednostním právem. V tuto chvíli je tady pan ministr Mikuláš Bek. Prosím, pane ministře.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Mikuláš Bek: Vážený pane místopředsedo, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, na dnešní den byla svolána mimořádná schůze k projednání bodu s názvem Digitalizace stavebního řízení – hospodářské škody. Dovolte mi předně, abych omluvil ministra pro místní rozvoj, který se jednání s ohledem na zahraniční cestu nemůže zúčastnit.

Mám však za to, že se dnes scházíme k tomuto tématu předčasně. Motivací pro svolání této mimořádné schůze byly evidentně závěry z pracovní verze auditní zprávy k přípravě digitalizace stavebního řízení, jež se vyskytly v médiích. V současné době však disponujeme pouze legislativní částí auditu nařízeného ministrem Kulhánkem, a to navíc nikoliv její finální podobou. Technologická část auditu digitalizace stavebního řízení, která se teprve zpracovává, by měla být hotova na přelomu května a června. Teprve poté budeme znát kompletní obrázek toho, jak příprava a průběh digitalizace stavebního řízení skutečně probíhaly, k jakým nedostatkům a pochybením v obou rovinách došlo a jaké mohou být potenciální důsledky a vyvození zodpovědnosti.

Je nesporné, že diskuse nad tématem přípravy a průběhu digitalizace stavebního řízení na plénum Poslanecké sněmovny patří. Pravidelně je také o aktuálním stavu digitalizace stavebního řízení informován sněmovní výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Na základě řečeného je zřejmé, že avizovaná diskuse na tomto fóru bude přínosná až ve chvíli, kdy budeme disponovat ucelenými relevantními informacemi. Svolání i mimořádné schůze k tomuto tématu bude mít smysl zejména tehdy, kdy budeme mít k dispozici finální verze obou částí auditu, tedy legislativně-právní i technické.

V současné době není finalizována konečná verze ani jedné z částí auditu. Teprve ve chvíli, kdy budeme mít v ruce dostatek kompletních podkladů, budeme moci vést skutečně věcnou, faktickou a racionální debatu bez domněnek a spekulací. Proto by bylo správné tuto schůzi přerušit do doby, než budou oba audity mít finální podobu. Děkuju za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane ministře, a poprosím dalšího přihlášeného – stále jsme před zahájením všeobecné rozpravy – a to je pan poslanec Radek Rozvoral.

Poslanec Radek Rozvoral: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážení členové vlády – nebo pane ministře spíš – dovolte mi abych zde vystoupil z pozice místopředsedy poslaneckého klubu hnutí SPD a vyjádřil se tak k jednomu z největších IT a byrokratických selhání tohoto desetiletí. Mluvím o projektu digitalizace stavebního řízení, a především o naprostém fiasku, které způsobila současná vládní koalice v čele s premiérem Petrem Fialou, ministrem pro místní rozvoj Kulhánkem a dříve ministrem Bartošem, který byl do svého odvolání plně zodpovědný za digitalizaci stavebního řízení.

Na úvod chci zdůraznit, že se nebavíme o nějakém drobném administrativním pochybení, bavíme se o škodách za miliardy korun, o zastavení staveb po celé republice, o obrovských problémech podnikatelů, stavebních firem i běžných lidí, kteří si chtěli postavit dům, a hlavně o vládní neschopnosti a nezodpovědnosti. Svě vystoupení rozvedu do několika bodů.

Bod číslo 1, vládní propaganda versus realita. Když se projekt e-stavební řízení spouštěl, vláda to prezentovala jako další krok směrem k digitálnímu Česku. Další píár bublina bez obsahu. Očekávali jsme funkční systém, zjednodušení a rychlejší řízení. Co jsme ale dostali? Totálně nefunkční portál, nepřehledné rozhraní, opakované výpadky, dokumenty, které se ztrácely, naprostý kolaps stavebních úřadů. Vláda totiž místo skutečné digitalizace provedla digitální sabotáž.

Bod číslo 2, zničující dopady na občany a ekonomiku. Za poslední měsíce jsme byli svědky toho, jak úředníci nejsou schopni vést řízení, protože nemají v čem. Obce hlásaly, že nemohou povolovat ani základní stavby. Mnozí z vás jste jistě dostali desítky e-mailů a dopisů od zoufalých starostů, stavebníků i developerů. Malí stavebníci se tak ocitli v pasti. Rodiny, které si chtěly postavit dům, musely zrušit hypoteční smlouvy, protože nestihly získat povolení, stavební firmy musely propouštět zaměstnance, veřejné zakázky, jako například výstavba škol a školek, se přestaly realizovat. A jak na to reagovala Fialova vláda? Chybička se vloudila. My v hnutí SPD jasně říkáme: Ne, tohle není chyba, to je nehorázné selhání.

Bod číslo 3, uniklá pracovní verze auditu, zametání stop a zakrývání pravdy. A teď to nejdůležitější: před velikonočními svátky unikla pracovní verze právního auditu vypracovaná k projektu digitalizace stavebního řízení. Nyní si dovolím citovat informace z tohoto auditu, které byly zveřejněny na portálu Seznam Zprávy dne 16. dubna 2024. Pracovní verze auditu digitalizace stavebního řízení odhaluje pochybení a varuje před neproplácením peněz z Národního plánu obnovy. Seznam Zprávy mají údajně k dispozici dokument ve verzi k připomínkám, který zpracovaly advokátní kanceláře PORTOS a MT Legal. Součástí je kapitola Shrnutí klíčových zjištění. Auditori je rozdělili do 35 kapitol a podkapitol, ty pak barevně vybarvili, aby byla zjištění zřejmá. Červená barva je "vážený nesoulad", oranžová "méně závažné a lze to opravit", zelená barva značí "bez problémů". Zelená barva svítí celkem třikrát, oranžová čtrnáctkrát a nejvíce je červené, rovnou osmnáctkrát. Podle klíčových shrnutí materiálu nicméně na straně ministerstva neexistoval žádný analytický tým a vůbec nebyly obsazeny klíčové projektové role. Úřad také podle auditu nedodržel nejvýhodnější a legální varianty dalšího postupu, tedy nechoval se hospodárně. Zároveň ministerstvo mělo začít s výběrem firem dříve, protože bylo zjevné, že se práce na digitalizaci nestihnou. Vzhledem k nesplnění některých milníků je podle auditorů ve hře i možnost sankce ze strany Evropské komise. Ve zprávě se píše, že její výši nelze jednoduše stanovit, horní hranice by ale mohla být až 13,7 miliardy korun. Klíčová zjištění auditu digitalizace stavebního řízení, neexistence analytického týmu na straně ministerstva, neobsazení některých projektových rolí, tedy často klíčových pozic pro stavbu složitého systému, ministerstvo podle auditu vůbec nezdůvodnilo.

Nedodržení nejvýhodnější a legální varianty dalšího postupu. Ministerstvo zahájilo proces takzvaného jednacího řízení bez uveřejnění neoprávněně, auditori se tedy přiklonili na stranu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Neustále se měnící stavební zákon, podle auditorů se stavební zákon měnil a s ním i vyhlášky. Některé měly nastavenou účinnost během července 2024, jenže už od 1. července měly systémy fungovat.

Neproplácení částek z Národního plánu obnovy. Podle auditu nebude proplacen milník číslo 75, tedy "tvoření agendového informačního systému bez ohledu na funkčnost systému, a tedy splnění milníku nebude možné celkovou částku z Národního plánu obnovy proplatit z důvodu porušení pravidel, která upravují zadávání veřejných zakázek", stojí ve zprávě.

Chybějící technický dozor. Zpracovatel současně nebyl schopen posoudit faktické zapojení technického dozoru na straně Ministerstva pro místní rozvoj do projektu digitalizace stavebního řízení. Zpracovatel neobdržel žádné podklady prokazující charakter činnosti technického dozoru. Ministerstvo podle auditorů pochybilo i při uzavírání některých smluv. Smlouvy, které byly uzavřeny s významnými dodavateli, totiž neobsahovaly ustanovení týkající se možnosti odstoupení od smlouvy v případě změny kontroly nad dodavatelem, stojí ve zprávě. Konkrétně u smlouvy k informačnímu systému pro úředníky pak auditoři například zjistili, že je samotná smlouva vnitřně rozporná a proces jejího uzavření byl v rozporu s interními pravidly Ministerstva pro místní rozvoj. To také přijalo jednotlivé plnění a dodávky, ačkoliv obsahovaly nedostatky. U jiných smluv zase ministerstvo dopředu nespecifikovalo, co přesně chce, a dílčí úkoly přicházely ad hoc. Auditoři také potvrdili už předchozí zjištění Seznam Zpráv, tedy že ministerstvo systém nezkořadilo, protože neposlalo projekt ke schválení Digitální a informační agentuře. To byly informace z médií, ale abych pokračoval: z uniklé pracovní verze auditní zprávy o téměř tři sta stránkách, která by za normálních okolností měla být alarmujícím dokumentem na stole každého člena vlády, vyplývá, že digitalizace stavebního řízení byla od začátku špatně řízena. Zpráva popisuje nesystémová řešení, chaotické vedení, naprostou absenci průběžné kontroly, a co je nejhorší, nevhodné utrácení státních peněz, často bez jakékoliv reálného výsledku nebo měřitelného přínosu.

Nejde o jednotlivé chyby, jde o strukturální selhání systému, které stálo daňové poplatníky miliardy korun, a přitom nikdo – opakuji, nikdo – dosud nenese odpovědnost. Zatímco občané jsou pod neustálým dohledem a tlakem státu, když udělají chybu v daních nebo odevzdávají formulář o den později, stát si dovolí rozhazovat miliardy a tvářit se, že se vlastně nic nestalo.

My, hnutí SPD, to říkáme jasně: odpovědnost musí být vyvozena, a to na nejvyšších místech. Za tento debakl nese osobní odpovědnost bývalý ministr pro digitalizaci Ivan Bartoš z Pirátů. Byl to on, kdo měl celý projekt koordinovat, řídit a dohlížet na jeho realizaci. Byl to on, kdo tvrdil, že máme věřit nové digitální éře, byl to on, kdo selhal. Ale odpovědnost nekončí. Premiér Petr Fiala jako předseda vlády garantoval, že pod jeho vedením bude Česká republika řízena efektivně, moderně a transparentně. Realita je však naprostý opak. Pokud premiér nedokáže řídit ani digitální projekt za desítky miliard, jak chce řídit stát? I pan premiér musí nést díl odpovědnosti za to, co se zde stalo. Vláda zde opět selhala jako celek.

Co se tedy uvádí v tomto auditu? Že zadání systému bylo nekonkrétní, že se neprovádělo průběžné testování, že nebyly stanoveny odpovědnosti mezi ministerstvem, úředníky a dodavateli, a hlavně že existují podezření na závažné porušení zákona o veřejných zakázkách. A co na to současný ministr pro místní rozvoj Kulháněk? Ten předstoupil před novináře, vymluvil se na předchůdce a řekl, že musíme začít znovu. Opravdu? Za stovky milionů korun máme teď začít znovu? Pro SPD je takový přístup naprosto nepřijatelný.

Bod číslo 4, politická odpovědnost. Kdo to celé způsobil? My v hnutí SPD nechceme slyšet, že za to může systém, nechceme slyšet, že za to může nepřesné zadání. My chceme slyšet konkrétní jména: kdo to schválil, kdo rozhodoval o dodavatelích, kdo dohlížel na implementaci, kdo vybíral tým, kdo dostával peníze. Zároveň požadujeme, necht' tyto lidé čelí nejen politické, ale i trestněprávní odpovědnosti.

Aby bylo jasno, pan Bartoš odchodem z vlády neutekl z odpovědnosti. On byl garantem digitalizace, on za to měl zodpovídat, on by měl nést důsledky. Stejně tak premiér Fiala, který nechal projekt běžet bez kontroly, bez auditu, bez schopnosti zasáhnout včas. Když premiér nedokáže řídit vládu, nemá v čele vlády co dělat.

Bod číslo 5, forenzní audit jako politické divadlo. Když se spustila vlna kritiky, vláda rychle vytáhla z klobouku takzvaný forenzní audit. Jenže co to je? Audit si zadalo ministerstvo samo. Audit nemá žádné exekutivní pravomoci, jeho výstupy nejsou veřejně

dostupné. To není audit, to je hra na audit, pokus o zametání stop. A navíc pracovní verze už dávno unikla a ukázala, že se vláda pokusila vše bagatelizovat. Hnutí SPD jednoznačně požaduje, aby audit byl okamžitě zveřejněn, aby se přizval k jeho projednávání závěru NKÚ, ÚOHS a případně i trestněprávní orgány, a hlavně aby se přestalo s alibismem.

Bod číslo 6, peníze daňových poplatníků v tahu. Vážení přítomní, znovu zde opakuji, projekt digitalizace stavebního řízení stál stovky milionů, přesná částka není jasná. Vláda mlží, zakrývá, odmítá zveřejnit konkrétní čísla, a přitom to nejsou jejich peníze. Jsou to peníze nás všech, občanů této republiky.

A teď si představte: v době, kdy vláda škrtá školám, nemocnicím, hasičům, poště, zrušila daňové výhody pro zranitelné skupiny občanů, zvýšila daně – a mohl bych zde dále pokračovat – si dovolí takhle vyhodit stamiliony do luftu, a ještě si umyje ruce a vystupuje před veřejností tak, jako by se vůbec nic nestalo.

Bod číslo 7, návrh SPD: tvrdá odpovědnost všech zainteresovaných. Hnutí SPD požaduje okamžité zveřejnění všech smluv, dodatků, zápisů z jednání, interních dokumentů a auditu k digitalizaci stavebního řízení, vyvození osobní odpovědnosti všech bývalých i současných ministrů, náměstků a úředníků zapojených do tohoto projektu. Digitalizace není zlo, zlem je, když se do ní pustí nekompetentní a nezodpovědní lidé, kteří místo služby veřejnosti slouží jen svému píár, a možná i něčemu horšímu.

Vážené kolegyně a kolegové, projekt digitalizace stavebního řízení se stal symbolem vládního selhání. Nejde jen o technologii, jde o selhání důvěry, odpovědnosti a samotného státu. My v SPD říkáme jasně: takto se s veřejnými prostředky a s občany této republiky zacházet nesmí, a pokud vláda není schopná nést odpovědnost za svá pochybení, pak musí skončit.

A teď bych ještě načetl návrh usnesení hnutí SPD, o kterém by se mělo na konci jednání hlasovat: "Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá vládu České republiky ve věci stavebního řízení k neodkladné přípravě návrhu na úpravu příslušné legislativy tak, aby stavební řízení mohlo být ukončeno nejpozději ve lhůtách, které předpokládá správní řád, to je 30, maximálně 60 dnů. Zároveň vyzýváme vládu České republiky, aby součástí návrhu bylo zvýšení ochrany občanů před zbytečnou nečinností příslušných orgánů."

Děkuji za pozornost. (Potlesk z lavic SPD.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane poslanče, a tímto zahajuji všeobecnou rozpravu, do které se přihlásila celá řada poslanců. V tuto chvíli předávám slovo panu poslanci Králíčkovi. (Předsedkyně Schillerová: Ten vystupuje se stanoviskem klubu.)

Poslanec Robert Králíček: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, než se dostanu k jádru dnešní mimořádné schůze, musím si povzdechnout. Očekával bych, že vláda, která se ráda ohání odpovědností a transparentností, přistoupí k tomuto jednání s plnou vážností, bohužel jejich nezájem mluví za vše. Není tu ani jeden z těch, kteří by měli převzít odpovědnost. Pánové, tohle je vaše ostuda, tohle je vaše házení klacků pod nohy všem, kteří mají kvůli vašim rozhodnutím problém se stavebním povolením, a všem, kteří pracují na stavebních úřadech. Styďte se!

Zpět ale k tomu hlavnímu. Vystupuji dnes s naprosto zásadním tématem, které se týká důvěry veřejností ve fungování státu, transparentnosti, dodržování zákona a schopnosti této vlády řádně spravovat peníze nás všech. Mluvím o projektu digitalizace stavebního řízení, který měl stát podle slov vládní koalice klíčovou součástí modernizace státu a usnadnit život nejen stavebníkům, ale i úředníkům, projektantům, obcím, krajům i státní správě jako celku.

Od tohoto projektu se očekávalo, že přinese jasnou, rychlou a efektivní elektronickou cestu, jak žádat o stavební povolení, že odstraní papírový labyrint, nekonečné fronty a zmatení v kompetenci jednotlivých úřadů. Místo toho jsme svědky projektu, který nejen že nedokázal naplnit svůj základní cíl: vše zjednodušit a zrychlit, ale který navíc ohrožuje reputaci České republiky v očích evropských partnerů, a to včetně ohrožení samotného financování z evropských fondů.

Je nutné připomenout, že digitalizace stavebního řízení byla prezentována jako jeden z klíčových reformních pilířů plánů obnovy. Zpoždění, chyby a porušení pravidel tak má nejen národní, ale i mezinárodní rozměr. Jsme povinni čelit realitě, že tento projekt může ohrozit miliardy korun, které jsme měli čerpat na modernizaci našeho státu.

Zveřejněný audit, který si nechalo zpracovat Ministerstvo pro místní rozvoj, jasně dokládá, že ministerstvo pod vedením ministra Ivana Bartoše zcela selhalo. Selhalo nejen v technickém provedení projektu, ale i v odpovědnosti vůči občanům, partnerům, zákonům a ve finále i vůči evropským institucím. Tento audit, který vlastně auditem slovy pana ministra Kulhánka není, není jen anonymní výkřik. Je to státem objednaný dokument, který mapuje celý průběh projektu. Jsou v něm uvedeny desítky konkrétních příkladů pochybení, nedodržení postupů, porušení předpisů a promarněných příležitostí.

A co je nejzávažnější? Tento audit nenabízí řešení, nenabízí jasnou cestu ven, jen konstatuje, že náprava bude obtížná, a možná i nemožná, a že vzniklé škody jsou obrovské. A mlčení všech vládních politiků je symptomem větší nemoci.

Když se audit dostane do médií dřív, než jej vidí klíčoví partneři, je to nejen bezpečnostní riziko, ale i doklad chaosu. Ať už Piráti, nebo někdo jiný – tohle je pokračování ve stejném duchu: neodpovědnost, amatérismus a hra na reformu.

K auditu jen ještě krátká poznámka. Co ukazuje o fungování MMR skutečnost, že audit uteče ještě dřív, než je prý dodělán, protože aby si nechal ministr tak složitou materii utéct k médiím, to je opravdu majstrštyk. Je to jen další ukázka toho, že po neúplně šikovných Pirátech převzal ministerstvo někdo, komu to taky úplně nejde.

Audit jasně konstatuje, že Ministerstvo pro místní rozvoj neobsadilo klíčové projektové role, nemělo zajištěné řádné vedení projektu, postrádalo technický dozor i kontrolu kvality, přebíralo systémy bez funkčního otestování a bez rozporu, schválilo smlouvy bez jasného rozsahu a odpovědnosti.

Třešničkou na dortu je i přístup, který bývalý ministr Bartoš k celému stavebnímu zákonu a s ním spojenou digitalizací měl. Stavební zákon a s ním i ona digitalizace byla předpřipravena předchozí vládou – zákon, který byl vyhlášen zákonem roku a mohl začít fungovat mnohem dřív. Ministerstvo pro místní rozvoj také mělo již i organizační uspořádání a za působení Kláry Dostálové byl schválený celý projektový tým od řídicí role až po administrátory. Struktura projektového týmu digitalizace stavebního řízení byla schválena dne 19. listopadu 2018. A co udělal Ivan Bartoš? Nejenže nejdřív celý zákon shodil a řekl, že to radši udělá znova, ale v dubnu roku 2023 rozpustil celý projektový a řídicí výbor. Jeho ředitelka opakovaně žádala o sestavení nového týmu i řídicího výboru – bezvýsledně.

Zpátky ale k samotné digitalizaci. Systém řízení byl pouze iluzí. Rozhodnutí nebyla zaznamenávána, dokumentace scházela a odpovědné osoby nebyly identifikovány. A co je nejhorší? Ani po odhalení těchto skutečností nebyly podniknuty kroky k nápravě. Většina aktérů zůstává ve funkcích, a ještě za digitalizaci stavebního řízení dostala velké finanční odměny, jako například bývalý vrchní ředitel Klán. Mlčí se, čeká se, až téma vyšumí.

V oblasti smluv došlo k uzavírání kontraktů s nedostatečnými specifikacemi, k přebírání vadného plnění bez výhrad, k úpravám dodatků, které obcházely podmínky výběrového řízení. Proč tomu tak bylo, prošetří snad orgány k tomu určené.

Z mnoha případů zcela mizí transparentnost. Stát přestal být hospodářem, stal se rukojmím dodavatelů a neschopnosti vlastního vedení. A to nemluvím o tom, že NKÚ má kontrolu připravenou, ale chce s ní počkat, a to pod vedením těch, kteří tak urputně bojují proti uzamykání dodavatelů.

Technicky ten systém ztroskotal totálně. Portál stavebníka nedokázal ani to nejzákladnější – umožnit občanům podat žádost digitálně, tedy to, kvůli čemu celý projekt vůbec vznikl. Neprobíhala komunikace mezi úřady, rozhraní bylo v rozporu se zákonem, chaotické, nepoužitelné, o bezpečnosti a úniku dat ani nemluvě. A to nejhorší nakonec – dokumentace nebyla schválena, neprošla zákonným procesem, a přesto byl systém spuštěn.

Ivan Bartoš si zřídil za stovky milionů Digitální a informační agenturu, aby ji pak úplně vyignoroval. Vláda tím vědomě porušila pravidla, vědomě spustila nefunkční a nezákonný systém za miliardy korun. To není chyba, to je politické selhání nejhrubšího zrna.

Přímé náklady projektu dosáhly podle auditu téměř 2 miliard korun. To je suma, která by měla být vyúčtována s maximální odpovědností, jenže nebyla. A co je horší, podle auditu kvůli porušení pravidel a nesplněným milníkům hrozí, že Česká republika nebude schopna obhájit čerpání z Národního plánu obnovy. A to jsme slychali, jak nová digitalizace stavebního řízení bude levnější než to, které bylo připraveno, a to o víc než miliardu – a to nejen z úst Pirátů, ale pokud se nemýlím, tak i například z úst pana Jana Kasla, předsedy komory architektů, který řekl, že to zřejmě byl připravený tunel a předražená trafika. Co asi říká nyní na tento audit?

Audit uvádí možnou sankci až 13,7 miliardy korun za nesplnění milníku číslo 75, a to není vše. V důsledku kolapsu digitalizace stavebního řízení může být nepřímě ohroženo až dvacet subkomponent plánu obnovy, jejichž souhrnná alokace činí téměř 59 miliard korun. To nejsou vymyšlené číslovky, to jsou údaje ze státěm objednaného a oficiálního auditu. Je to důkaz, že tento projekt nezkolaboval náhodou, ale vinou špatného politického vedení, selhání řídicí struktury a naprosté absence odpovědnosti.

A já se ptám, kdo za to nese odpovědnost? Kdo předstoupí před veřejnost a vysvětlí, jak mohlo dojít k takovému selhání? A kdy začne tato vláda vyvozovat důsledky? Protože pokud to neudělá, pak selhává dvojnásob, poprvé při řízení projektu a podruhé při obhajobě pravdy a odpovědnosti. Já si na to hned odpovím: za to nesete odpovědnost vy, Ivane Bartoši, Petře Kulhánku, a především vy, Petře Fialo. Škoda že tu ani jeden z pánů není. Ale aspoň tím všem úředníkům stavebních úřadů ukazují, že jim na nich nezáleží.

Navrhuji, aby Poslanecká sněmovna přijala usnesení: "Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá vládu, aby za prvé zveřejnila v plném rozsahu audit včetně technické části a příloh, za druhé zahájila personální audit na Ministerstvu pro místní rozvoj, za třetí řekla veřejnosti pravdu o stavu digitalizace v zemi."

Digitalizace je naděje, ale pouze tehdy, pokud je čistá, transparentní a řádně řízená. Pokud se z digitalizace stane zaklínadlo pro útěk z odpovědnosti a nefunkční systém za miliardy, ztrácí smysl.

A dovolte mi závěr, který si neodpustím. Kdyby se toto stalo za naší vlády, běžely by na České televizi žluté breaking news týdny, média by nepsala o ničem jiném, Piráti by svolávali demonstrace. Dnes? Ticho, pokrytectví a neschopnost. Škoda že teď, kdy by se to hodilo nejvíce, jste to právě vy, co nestojíte na té správné straně. Pokud dnes nebudeme mluvit nahlas – a nenechme se zmást řečmi o pracovní verzi auditu, ta se již nezmění, jen Ministerstvo pro místní rozvoj se z toho bude snažit vymluvit, protože digitalizaci stavebního řízení dělají ve většině případů stále stejní lidé – pokud dnes nebudeme mluvit nahlas, budeme zítra platit dvojnásob: nejen z našich rozpočtů, ale z důvěry lidí, kterou už nemusíme nikdy získat zpět. Děkuji za pozornost. (Potlesk poslanců ANO.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji, pane poslanče, a poprosím s přednostním právem paní předsedkyni Schillerovou.

Poslankyně Alena Schillerová: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážené dámy, vážení pánové, dnes není na programu nic menšího než největší polistopadové fiasko veřejné správy. Naprostý lapsus této vlády, jak trefně řekl sám ministr pro místní rozvoj Petr Kulháněk z hnutí STAN. Jenže ani pan ministr, který má tento lapsus vyřešit, ani jeho předchůdce Ivan Bartoš, který tento lapsus způsobil, a dokonce ani premiér Petr Fiala, který za to všechno nese politickou odpovědnost, tady nejsou.

Ze všech nejvíc se ale zlobím na pana premiéra. Jeho neúčast je symbolem, že se ze svého manažerského selhání v tomto projektu nepoučil ani náhodou. Zase je schovaný za bukem, stejně jako nejméně půl roku, kdy už celá odborná veřejnost věděla, že se řítíme plnou rychlostí k hraně útesu. I tehdy byl schovaný za bukem a dělal, že se ho to netýká. Tehdy mohl zatáhnout za záchrannou brzdu, vyměnit nepříčetného řidiče a pohodlně vybrat zatačku. Neudělal to. Neudělal to, a tak došlo ke kolapsu stavebních řízení v Česku – vinou premiéra Petra Fialy. Byl to on, kdo tomu jako jediný mohl zabránit. Místo toho strčil hlavu do písku jako pštros a hlavu má v písku i dnes, světový lídr Petr Fiala.

Pojďme si říct, před čím se dnes Petr Fiala, Petr Kulháněk, ale i Ivan Bartoš schovávají, proč tady nejsou a místo toho nás zbaběle sledují na záznamu Poslanecké sněmovny – buď oni sami, nebo jejich asistenti? Zdravím vás, dobrý večer. (Obrací se do kamery.)

Máte problém, pane Bartoši. Ten problém se jmenuje audit digitalizace stavebního řízení, který nasvědčuje spáchání trestných činů zpronevěry, a to neoprávněným použitím veřejných prostředků, který nasvědčuje porušení povinností při správě cizího majetku, zkraslování údajů o stavu hospodaření a jmění, zneužití pravomoci veřejné úřední osoby a možná i maření úkolu úřední osoby z nedbalosti.

Máte problém, pane Fialo. Ten problém se jmenuje finanční škoda u 25 procent stavebních projektů obcí a měst. Ten problém se jmenuje paralýza výstavby nových bytů a jejich pokles o 27 procent, v případě novostaveb dokonce o 41 procent. Tím problémem je 13 000 ohrožených stavebních řízení v hodnotě 100 miliard korun. Tím problémem je vaší vládou zapříčiněný pětinný pokles tržeb celé jedné třetiny stavebních firem.

Ať už mají pravdu analytici, kteří škody spočítali na 700 milionů korun denně, anebo novináři, kteří hovoří o celkové škodě 45 miliard korun, české HDP platí obrovskou daň, pane premiére Fialo – ano, to HDP, které letos podle Mezinárodního měnového fondu poroste jen o 1,6 procenta. Neponaučili jste se. Vaše neúčast na tomto jednání je plivnutí do tváře stavebním firmám a jejich zaměstnancům, které kvůli vám už přes půl roku zažívají chaos, dodatečné náklady a frustraci. Ekonom Lukáš Kovanda před několika dny spočítal, že jste jen tyto stavební firmy připravili o 14 miliard korun a každý další den je připravujete o dalších 38 milionů korun. Vaše neúčast je plivnutím do tváře samosprávám, jejichž stavební úřady jsou kvůli vaší humpolácké práci zavaleny žádostmi, jejichž investiční úseky přicházejí o desítky milionů evropského kofinancování, protože nestíhají termíny.

Vaše neúčast je výsměchem všem zájemcům o vlastní bydlení, mladým lidem a rodinám, kteří nevěřicně sledují raketový nárůst cen nemovitostí, růst cen, jehož hlavním důvodem je podle developerů faktická nefunkčnost povolovacího procesu v České republice. Kolaps stavebního řízení totiž prodlužuje procesy, zvyšuje náklady a dopadá na stavitele, stát i kupující.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, dnes už nikdo nemůže tvrdit, že by nevěděl. Všechna varování zazněla, všechny důsledky se bohužel naplnily, a přesto vláda mlčí. Mlčí, protože nemá co říct, a možná i proto, že ví, že selhala. Tuto situaci ale nemůže přejít mlčením. Nejde jen o systém, který zkolaboval, jde o důvěru lidí, o miliardy z veřejných

rozpočtů, o střechy nad hlavami tisíců rodin, o živobytí firem, které tvoří páteř naší ekonomiky. Proto vás žádám, vyzývám, abychom se postavili k této bezprecedentní krizi veřejné správy čelem, protože tato mimořádná situace si žádá mimořádnou odpovědnost, a k té se jako Poslanecká sněmovna musíme postavit čelem, a jak jinak než mimořádnou schůzí s konkrétním usnesením, které musí být naplněno a jehož plnění musí být vyžadováno bez ohledu na zbabělost nepřítomných pánů ministrů a premiéra Petra Fialy. Děkuji vám za pozornost. (Potlesk poslanců hnutí ANO.)

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a s přednostním právem se přihlásil pan ministr Kupka.

Ministr dopravy ČR Martin Kupka: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, chtěl bych shrnout jasný postoj vlády, která reagovala na selhání digitalizace stavebního řízení a která – a premiér především – musel odvolat Ivana Bartoše jako místopředsedu vlády a ministra pro místní rozvoj. Zároveň to byla právě vláda Petra Fialy a současný úřadující ministr pro místní rozvoj, kdo zadal příslušné audity, o kterých teď tady mluvíme a o kterých nepochybně budeme mluvit v okamžiku, kdy budou kompletní. Nikdo je nerelativizuje, nikdo nezastírá, že to byla právě vláda Petra Fialy, která na tu situaci reagovala a zadala tyto audity, které ukazují na situaci, kterou jsme popsali právě v září v reakci na reálné selhání digitalizace stavebního řízení.

Chci tím jasně říct, že jak Petr Fiala, tak vláda České republiky se staví čelem k problémům, které bohužel postihly české stavební úřady, a zároveň jsme v krátkém čase oslovili všechny klíčové aktéry a začali s nimi jednat, abychom dokázali překlenout ten aktuální problém, vytvořili jak legislativní bypass, tak technologický bypass, zároveň spustili kroky s jasným harmonogramem k tomu, aby se podařilo tohle selhání napravit. Nic nezastíráme, říkáme jasně, že tady opravdu k problému došlo – ten problém zastříť podle mého soudu prostě nejde. Ale všechny kroky, které potom vláda Petra Fialy udělala, směřují k tomu, že dnes mají stavební úřady právní jistotu, a právní jistotu, která sahá i k termínu 1. července loňského roku. Koneckonců, právě na úpravě legislativních podmínek se podařilo tady v Poslanecké sněmovně najít shodu napříč politickým spektrem. A znovu zdůrazňuji, že jak zadání těch auditů, jak toho právního, tak technologického, zadala vláda Petra Fialy na to, aby jasně popsala problémy, ke kterým došlo, aby k nim v budoucnu také dojít nemohlo.

Petr Fiala se nemůže účastnit dnešního jednání, nicméně tady jasně dokladuji, že jeho pohled na věc, jeho jasná rozhodnutí ve věci stavebního řízení jsou krokem důsledného postavení se čelem problémům, které nastaly. Tolik velmi stručná reakce. Mohli bychom se podívat na posloupnost jednotlivých kroků – odvolání Ivana Bartoše, zároveň spuštění, okamžité spuštění kroků, v ten samý den, včetně svolání klíčových partnerů, a hledání, a to opravdu velmi pracovité hledání řešení pro Českou republiku a pro české stavební úřady. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Karel Havlíček: Děkuji a můžeme přejít k dalším řádně přihlášeným, a tím jest pan poslanec Jiří Mašek. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Jiří Mašek: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo, kolegyně a kolegové. Taký mě velmi mrzí, že tady nejsou hlavní dva aktéři zpackané digitalizace stavebního řízení, a to konkrétně pan exministr Bartoš a pan premiér Fiala, protože zodpovědnost pana premiéra Fialy za celý tým vlády, konkrétně tedy i za výsledky pana Bartoše, je neoddiskutovatelná.

A tady bych navázal na pana ministra Kupku, který tady řekl, že pan premiér jednoznačně zareagoval, odvolal – ale mezi námi, jak dlouho to od 1. července trvalo? A já

mám informace, že dopředu vláda měla dostatek informací, že se to nemůže podařit spustit, a přesto k tomu došlo. Takže ten audit, který unikl v minulých dnech a který ukázal na potenciální škody v rámci digitálního stavebního řízení až ve výši 45 miliard, hrozící sankce okolo 4 miliard, dneska se tady mluví o 13,7 miliardách až těch sankcí a také o tom, že vlastní výdaje na digitalizaci byly výrazně vyšší, než původně pan ministr Bartoš uváděl, a zase se v tom auditu hovoří až o 2 miliardách korun. Kdyby takový průšvih měl na svědomí ministr předchozí vlády, tak by byla nejenom plná Letenská pláň, ale veřejnoprávní televize by z toho dělala celovečerní speciál a na ministerstvu by se to zřejmě hemžilo vyšetřovateli z NCOZ. Nic takového se nestalo, a dokonce pan poslanec Bartoš nás tady v minulých dnech ubezpečoval ve Sněmovně, že většina aplikací toho digitálního řízení funguje. Na to ale zareagovali pracovníci územního plánu a stavebního úřadu Královéhradeckého kraje, kteří mě oslovili dopisem se stavem ke dnešku. Ten dopis se jmenuje "Praktické zkušenosti pracovníků orgánů územního plánování a stavebních úřadů Královéhradeckého kraje s funkcí, respektive nefunkcí Národního geoportálu územního plánování a informačního systému stavebního řízení. Obecně lze konstatovat celkovou nepřehlednost procesu územního plánování ve stavebním zákoně, navíc komplikované aplikace přechodných ustanovení, existují různé výklady, které dosud nebyly ústředním orgánem stavební správy odpovědným za úsek územního plánování MMR objasněny.

V důsledku toho pořizovatelé, kteří se snaží věci vyřizovat, jsou deprimováni touto situací, kdy se v průběhu platnosti nového stavebního zákona neustále mění názory na aplikaci ustanovení stavebního zákona, a to včetně případných nových metodik týkajících se jednotlivých postupů pořizovatele a projektantů, kteří v důsledku toho žijí v nejistotě, zda proces pořízení územního plánu, respektive jednotlivé jeho kroky včetně jeho vydání, nebyl zatížen procesní chybou, respektive nezákonností, která by se následně stala důvodem pro zrušení územního plánu v důsledku přezkumu územněplánovací dokumentace nadřízeným orgánem nebo soudem a územněplánovací dokumentace zrušena. Existuje tak vážné riziko, že v důsledku tohoto stavu budou zmařeny veřejné prostředky vložené do procesu pořízení a vydávání územněplánovací dokumentace.

Pokud se týká vlastního elektronického systému evidence postupů a dokumentací na úseku územního plánování, respektive práce v něm, bylo od zástupců orgánů územního plánování, kteří jsou každodenně vystaveni nezbytnosti s tímto systémem pracovat, zjištěno, že z jejich pohledu je k dnešnímu dni systém nadále považován za nefunkční, s neintuitivním a komplikovaným ovládáním. V důsledku toho, že MMR neustále obhajuje tento neutěšený stav argumentací, že systém je ve výstavbě, a proto je z jejich pohledu normální, že se neustále něco mění uživatelům pod rukama, a to bez předchozího upozornění, propadají uživatelé beznaději a zmaru při práci s tímto systémem. To ve svém důsledku vede k odchodu zkušených pracovníků odboru územního plánování z úřadu. Tím dlouhodobě vážne proces územního plánování nejen pro nefunkčnost portálu územního plánu, ale i personální neobsazenosti úřadů územního plánování.

Tato skutečnost má synergický efekt na další složku procesu pořízení územního plánu, a to je činnost projektantů, kdy v řadě případů tito odborníci v důsledku nefunkčnosti celého systému ukončili a další se připravují k ukončení činnosti. Takže z reakcí obcí a jejich starostů je nám známo, že proces pořízení územního plánu nebo jeho změny naráží na problém, že nemůžou sehnat projektanta. V důsledku toho obce nemohou dlouhodobě plánovat rozvoj svého území a také nemohou dosáhnout na příslušné dotační tituly v důsledku neaktuální územněplánovací dokumentace obce.

Proces pořizování územních plánů a rozvoj území je tak již několik měsíců ochromen nefunkčností NGÚP a existují u odborné veřejnosti zcela vážné pochybnosti o tom, zda se podaří systém k 1. 7. 2025 zprovoznit v plném rozsahu. Podle našeho názoru jde o nedoloženou fikci. V důsledku tohoto neutěšeného stavu tento systém řada pořizovatelů raději vůbec nepoužívá, neboť to představuje v jejich činnosti časovou zátěž, až

několikahodinové vkládání dokumentů, chybné dokumenty nelze odstraňovat, po nahrání dokumentů se jich zobrazuje pouze část a tak dále a tak dále. Za zcela absurdní je nutné považovat informaci, že v důsledku nefunkčního kontrolního nástroje ETL, který se doposud MMR nepodařilo ve vztahu k požadavkům nového stavebního řízení zprovoznit, nelze vydat změnu územního plánu či nový územní plán. Tím je zcela paralyzován celý systém územního plánování a zastaven stavební rozvoj v celé České republice.

Je třeba uvést za zcela nepřijatelnou situaci, kdy systém i po několika měsících oprav a úprav navozuje takovou situaci, že jakýkoliv pořizovatel na území České republiky může zasahovat do činnosti, tedy spisu jiného pořizovatele, i když konkrétní územní plán sám nepořizuje. Systém tedy nebrání zneužití vlastního procesu pořizování územněplánovací dokumentace a případnému neoprávněnému zásahu, čili může dojít k manipulaci se spisem. To ve svém důsledku je způsobilé v budoucnu zpochybnit legálnost, respektive zákonnost platného procesu pořízení územněplánovací dokumentace a vydání opatření obecné povahy, kterým je celý proces završen.

Následné rozhodování o území a investování finančních prostředků do území tak může být založeno na nezákonném podkladu. Je proto nepochopitelné pro odborníky na úseku územního plánování, že stát je ochoten takový stav trpět a takový stav cíleně udržovat při životě. Stručně řečeno, situace je frustrující, demotivující až absurdní.

V souvislosti s tím je ještě nutné upozornit na zcela zarážející situaci, kdy MMR namísto toho, aby soustředilo své úsilí na odstranění tohoto problému na úseku územního plánování, věnuje energii přípravě předpisu, který má za cíl zrušit jednotný grafický standard územních plánů, tedy nástroj, který je součástí NGÚP a do nějž stát již vložil nemalé finanční prostředky prostřednictvím dotačních titulů. Od roku 2023 byly do procesu převedení územněplánovací dokumentace obcí do jednotného standardu vloženy veřejné finance ve výši 245 milionů korun ročně, a to ze státního rozpočtu České republiky, a v obdobné výši prostředky ze strany obcí. Takový postup a takové zvraty v chování MMR na úseku územního plánování postrádají logiku a jsou zcela nehospodárné.

Metodická pomoc ze strany ministerstva je považována pořizovateli územních plánů za zcela nedostačující. Návodů, jak postupovat, nejsou. Školení sice v soukromém sektoru probíhají, ale za velmi drahé peníze, a pokud přednášející nestihne vše, s úsměvem dodá: Dostudujte si to doma. Ve všem je zmatek. Práce s pořizováním připomíná systém pokus – omyl.

Informační systém stavebního řízení, poznatky k 24. 4., tedy ke dnešku. Systém stále umožňuje vkládání podání, která nejsou v souladu se zákonem, například nahrání žádostí s neověřenou projektovou dokumentací bez adekvátní autorizace časovým razítkem, ne zcela vyplněných formulářů žádostí, což je sice vstřícné k žadatelům, ale fakticky významně komplikuje práci úředníků a ve výsledku zpětně zdržuje vydání patřičných dokumentů žadatelů. Systém nadále netransparentně odlišuje adresování žádostí na dotčené orgány státní správy a stavební úřady, což ve svém důsledku způsobuje chybné přeposlání žádosti k nesprávným úřadům bez možnosti následné opravy.

Aktuální stav, kdy došlo k propojení několika systémů – původních systémů VERA a VITA s ISSŘ – došlo k možnosti volby práce v obou subsystémech současně. Je to hybrid, který celkově znepráhledňuje již tak komplikovanou situaci v dané oblasti, zejména pro odvolací orgány na úrovni krajů. V případě nekompatibilních spisových služeb VERA a podobně je převedení žádostí včetně podkladů do spisové služby jiného správního orgánu velmi časově náročné a velmi rizikové z pohledu chyb.

Celkově lze konstatovat, že spuštění systému a jeho následná celková nefunkčnost vyvolala prakticky ochromení činnosti stavebních úřadů, kdy na území Královéhradeckého kraje bylo k 30. 12. 2024 evidováno na stavebních úřadech tisíc žádostí o vydání povolení podle stavebního zákona, podaných do 30. 6. 2024, u nichž nebyl učiněn žádný úkon, a dále

850 žádostí o vydání povolení vložených do systému ISSŘ po 1. 7. 2024, u nichž nebyl učiněn žádný úkon, a to jednak v důsledku nefunkčnosti tohoto systému a dále z důvodu exodu pracovníků stavebních úřadů z těchto úřadů.

Obdobná situace je i na území jiných krajů. Na tuto skutečnost byli pracovníci MMR včetně pana ministra upozorněni s tím, že pro danou situaci neexistuje řešení, že v řízení existují neodůvodněné průtahy a nevyřízené žádosti nelze přeposlat k vyřízení na jiný úřad, protože kapacitně nejsou k dispozici síly, které by to vyřídily. Podle posledních zveřejněných statistik v důsledku přetrvávajícího negativního stavu na daném úseku poklesla stavební produkce v kraji o více než 20 procent. V souvislosti s tím, jak vyplývá z údajů poskytnutých Komorou autorizovaných techniků činných ve výstavbě, ukončila činnost řada projektantů, čímž nastává pro stavebníky problém získat pro svůj záměr projektanta projektové dokumentace. Nastala obdobná situace jako na úseku pořizování ÚPD, územní projektové dokumentace. Přes tuto skutečnost, kdy je na základě číselných údajů patrné, že činnost stavebních úřadů a orgánů územního plánování je stávajícím stavem ochromena, což má přímý dopad na rezort stavebnictví, MMR na svých webových stránkách se tváří, že daný problém prakticky neexistuje, že vše spásí jakýsi bypass." Ten dopis končí větou: "Opak je pravdou. Odborná veřejnost konečně chápe, co v praxi představuje pojem Potěmkinova vesnice či český Kocourkov." Podepsán Ing. Milan Pacák z Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, který mi to poslal v reakci právě na vystupování pana ministra Bartoše, že v podstatě je všechno v pořádku.

Zdaleka v pořádku to není a chtěl bych tady upozornit na to, že právě pan inženýr mi i řekl – nebo zmínil – dvě schůzky. Jedna schůzka byla na ministerstvu v době ještě před uvedením digitálního stavebního řízení do života, někdy v dubnu 2024, kde byli zodpovědní pracovníci i pan ministr upozorněni na to, že to s velkou pravděpodobností nebude fungovat, a byli požádáni o to, aby byla zveřejněna nebo poskytnuta těmto pracovníkům nějaká zkušební verze. Ta byla slíbena tehdy na začátek května, později na konec května a nakonec nějaká verze na poslední chvíli snad byla v červnu, čili ta příprava tam skutečně nebyla a šlo se do rizika. Toto riziko ale bylo potom potvrzeno zhruba dva měsíce poté, co to digitální řízení zhavarovalo, čili někdy v září 2024, zhruba dva měsíce poté, kdy se s tím začalo, a opět je to i se záznamem z té schůzky, zvukovým záznamem, kdy tam jasně odeznělo, že je to velké riziko, že za minulého režimu – někteří pamatují – by se to dalo nazvat až sabotáží a mohlo by tam být za to několik let natvrdo, takhle až daleko se tam o tom mluvilo. Přesto tehdy údajně ředitel odboru územního plánování pan Klán řekl: Nic jiného nám nezbyvalo, čtrnáct dnů předem jsme sice věděli, že je to nefunkční, ale přesto jsme to museli spustit.

Takže děkuju vám za pozornost a chtěl jsem právě tady říci zkušenosti z Královéhradeckého kraje, které reagují na tvrzení současné vlády o tom, jak se to všechno dává do pořádku, na tvrzení pana ministra Bartoše, exministra Bartoše, že ono v podstatě ve většině aplikací to je funkční – prostě opak je pravdou.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Dobrý večer, kolegyně a kolegové. Nyní vystoupí pan poslanec Robert Stržínek a následuje paní poslankyně Pošarová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Robert Stržínek: Děkuji vám za slovo, vážená paní předsedkyně. Hezký večer, milé kolegyně, vážení kolegové. Dovolte mi, abych se na digitalizaci stavebního řízení chvíli podíval i já, a to zejména očima starosty víc jak dvacetitisícového města Valašské Meziříčí.

Předtím, než začnu, bych chtěl udělat jednu důležitou věc. Já bych chtěl strašně, strašně moc poděkovat všem zaměstnancům stavebních úřadů za jejich nekonečnou trpělivost, úžasné

nasazení a schopnost práce s naprosto šíleným systémem digitalizace stavebního řízení. Tohle poděkování si všichni jednoznačně zaslouží. (Potlesk.)

Ted' mi dovolu, abych v šesti bodech krátce popsal situaci, jaká je. Budu věcný, budu spravedlivý, budu objektivní a budu samozřejmě také přiměřeně kritický.

Naše město jako spousta dalších oerpěček vykonává i přenesenou působnost státní správy, a to na poli právě probíhajících stavebních řízení. Jak to tedy vypadá? Referenti stavebního úřadu v současnosti používají informační systém stavebního řízení pouze k prohlížení projektových dokumentací a k jejich následnému elektronickému ověřování. Agendový informační systém VITA, to je ten systém, který jsme používali před 1. 7., a to k plné spokojenosti, je již v současnosti propojen s informačním systémem stavebního řízení a žádosti z něj se do VITA překlápějí. Často však dochází k automatickému odpojení a je třeba se přihlašovat znovu a znovu a znovu, což výrazně práci úředníků zdržuje.

V informačním systému stavebního řízení bylo upraveno vypravení dotčeným orgánům, kdy předchozí interní vypravení bylo nahrazeno výchozím vypravením do datové schránky. Systém nyní automaticky vypravuje dokumenty orgánům vybraným v řízení jako dotčený orgán do datové schránky, a nikoliv interně. V našem případě jde zejména o odbor životního prostředí, který vydává jednotné environmentální stanovisko. To je ale jen částečné zlepšení, protože v ISSŘ jsme stanoviska našich vlastních dotčených orgánů dohledávali jen velmi obtížně.

Projektová dokumentace, kterou musí vypracovat autorizovaná osoba, musí být vždy nahrána do informačního systému stavebního řízení, u ostatních projektových dokumentací pouze formáty větší než A3, a projektanti si pravidelně stěžují, že je to zdouhavé a nefunguje to tak, jak by sami potřebovali. Právě dle jejich sdělení se takto elektronicky ověřená projektová dokumentace nezobrazuje v Portálu stavebníka tak, jak má. Stavebníkovi, který nemá možnost si ji stáhnout na požádání, proto zasíláme z našeho úřadu ověřenou projektovou dokumentaci přes Úschovnu nebo přes datovou schránku. Ještě že je nemusíme tisknout a nosit jako pošťáci v tašce.

Vznikají problémy v případě úprav výkresů v průběhu řízení, což je dosti časté, a někdy je tam třeba i pět verzí. V projektové dokumentaci ale zůstávají i původní výkresy, to znamená, že se při elektronickém ověření ověří i původní, dříve dodané výkresy. Stavebník pak teoreticky může při styku s někým jiným než se stavebním úřadem používat staré verze dokumentace, ačkoliv ověřena měla být právě jen ta poslední, aktuální.

V případě, že žádost neobsahuje závazné stanovisko dotčeného orgánu, si nově toto závazné stanovisko zajišťuje sám stavební úřad. Dotčené orgány potom vyzývají stavební úřad k doplnění žádosti. Tento postup je velmi zdouhavý. Chybí například výpočet pro vynětí ze zemědělského půdního fondu, kdy stavební úřad potom vyzývá k doložení, a vše se zase zbytečně protahuje.

Problematické je řízení o odstranění stavby. Nově je totiž v případě nařízení odstranění stavby požadována projektová dokumentace. Pokud tuto projektovou dokumentaci stavebník nedoloží, a to je dost pravděpodobné, protože bývá zvykem se stavebním úřadem nekomunikovat, musí ji zajistit stavební úřad sám. To ale znamená výběrové řízení na projektanta a problém je v tom, že projektanti o tuto práci příliš velký zájem nemají.

Stále vyřizujeme jakožto drtivá většina stavebních úřadů žádosti podané před 1. 7. 2025. Řízení byla přerušena a klienti žádosti postupně doplňují. Pro představu, v roce 2024 bylo podáno celkem 1 930 žádostí, jen v červnu 2024 to bylo 676 žádostí. Stále v tuto chvíli – je to informace z tohoto týdne – zbývá dořešit 270 z těchto červnových žádostí. Skluz se snad podaří dořešit do prázdnin, a to s maximálním nasazením všech úředníků – zaměstnanců stavebních úřadů – a my bychom se mohli dopracovat do situace, a to po roce zmatku a zdržování, do situace, kdy se vrátíme tam, kde jsme už jednou před rokem byli.

Že jsou s tím stavebníci nespokojeni, jsou často frustrováni a svou frustraci si často vylévají na referentech stavebních úřadů, je vcelku jasné a pochopitelné, a mě to mrzí, protože opravdu zaměstnanci stavebních úřadů pracují pod obrovským tlakem.

Tolik krátce informace přímo z terénu od referentů stavebního úřadu z Valašského Meziříčí. Je evidentní, že systém je zpackaný, a namísto zrychlení a zjednodušení procesu přinesl komplikace a výrazná zdržení.

Slíbený audit digitalizace stavebního řízení, který měl být zveřejněn v lednu, stále nemáme a je otázkou, kdy spatří světlo světa. Audit ale nic nevyřeší, ten jen poukáže na chyby, které se v minulosti staly, ale my potřebujeme, aby se co nejdříve odstranily stále přetrvávající problémy a nedostatky v současném systému, který i po zavedení takzvaného bypassu nefunguje zdaleka tak, jak je potřeba. Fiasko digitalizace stavebního řízení připravilo české stavebnictví loni orientačně o 14 miliard korun. Stavební firmy tyto škody zaznamenaly v 36 procentech případů. Průměrně kvůli nim přišly o 18 procent tržeb, jak uvedly v šetření společnosti CEEC. Na setkání lídrů developmentu několikrát zaznělo, že oproti předchozím čtyřem letům se povoluje o 20 procent méně staveb. Zhruba třetina stavebních firem mluví o tom, že došlo k výraznému poklesu poptávky, a vidí to jako dopad pomalého stavebního řízení. Není pochyb o tom, že došlo k národohospodářské škodě velkého rozsahu, a já se ptám, kdo za to ponese zodpovědnost? Děkuju za pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní předám slovo paní poslankyni Pošarové a následuje pan poslanec Dědeček. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Marie Pošarová: Děkuji za slovo. Vážené poslankyně a poslanci, dnes se musíme podívat pravdě do očí, a to: digitalizace stavebního řízení, která měla být jednou z klíčových reforem této vlády, je totální fiasko. Měla přinést rychlejší výstavbu, méně byrokracie a více bytů, ale co přinesla? Chaotický systém, na který nebyly a dosud nejsou připravené stavební a další úřady, drobní stavebníci, developeri, projektanti, architekti ani občané. Nedostatečně otestovaný software, opakované odklady spuštění systému, slabá administrativní a manažerská podpora a mizerná komunikace, kdy si vláda doslova dělala z občanů několik měsíců drze legraci, to není digitalizace 21. století, to je výsměch lidem, kteří zoufale hledají bydlení, i stavebním firmám a přetíženým, neproškoleným úředníkům na obcích, kteří schytávali za vládu hněv občanů z první ruky.

Namísto zjednodušení vznikl hybridní chaos. Něco běží on-line, něco papírově a všechno trvá déle než dřív. Z oken vylétly miliardy korun z veřejných zdrojů a realita na úřadech? Podle posledního průzkumu Svazu měst a obcí není většina stavebních úřadů ani dnes na digitalizaci plně připravena. Chybí jim potřebné proškolení, vybavení, technická a metodická podpora a úředníci stále tápou. I občané čekají, stavební řízení se nezrychlilo, právě naopak. Čas na povolení stavby v některých případech dokonce narostl, a to nehovořím o kolaudačním procesu a o negativním dopadu zpackané digitalizace za veřejné stavby, na opravy škol, památek.

A stavební aktivita? V roce 2024 se začalo stavět nejméně bytů za posledních deset let. To není náhoda, to je výsledek vládní, hlavně pirátské neschopnosti, a hlavně, odpovědnost za to nese nefunkční premiér Fiala, který se na tragický vývoj procesu nepovedené digitalizace asi půl roku díval jako nezávislý pozorovatel namísto toho, aby okamžitě a tvrdě zasáhl a konal, jak mu velí povinnost předsedy vlády a klíčového manažera celé exekutivy.

Ale tohle všechno není jen problém jedné aplikace, to je symptom jedné mnohem hlubší krize, naprosté rezignace vlády na bytovou politiku. V zemi, kde 80 procent mladých lidí do třiceti let nemá šanci dosáhnout na vlastní bydlení, je digitalizace jen jedním dílkem skládačky. Ale když ani tenhle dílek nefunguje, celý systém se postupně hroutí. Místo reálných investic do dostupného bydlení slyšíme jen sliby. Místo podpory družstevních

projektů, obecních bytů nebo koncepce nájemního bydlení dostáváme další a další strategie, které končí v šuplíku. Digitalizace veřejné správy měla být jedním z hlavních pilířů modernizace České republiky v 21. století. Namísto toho se pod taktovkou vlády Petra Fialy, a zejména Ministerstva pro místní rozvoj pod vedením Ivana Bartoše proměnila v učebnicový příklad selhání, které bude ještě dlouhá léta sloužit jako odstrašující příklad. Zejména spuštění takzvaného Portálu stavebníka v rámci digitalizace stavebního řízení skončilo naprostým kolapsem, který paralyzoval celé stavebnictví, jedno z nejvýznamnějších odvětví české ekonomiky, které mnoho měsíců padalo, a stahuje na sebe i vývoj celého HDP.

Místo očekávaného zjednodušení se digitalizace proměnila v chaos, prodlevy, výpadky a systémová pochybení. A následky? Pokles tržeb ve stavebnictví, desítky miliard škod, zbrzdění bytové výstavby a další zhoršení dostupnosti bydlení pro české občany. Spuštění Portálu stavebníka, centrální platformy pro digitalizované stavební řízení, mělo být technologickým přelomem, a realita? Portál nefungoval správně ani po měsíci od spuštění, přičemž školení pro úředníky proběhlo ve zcela nedostatečném rozsahu, jen několik dní před ostrým startem byly stavebním úřadům rozeslány stovky stran složitých manuálů. Ty dorazily v pátek 28. června 2024, pouhé dva pracovní dny před plánovaným startem systému 1. července – a před prázdninami a hlavní dobou dovolených.

A výsledky? Podle nedávné studie analytické společnosti zaznamenalo v loňském roce 36 procent stavebních firem výpadky v tržbách v průměru o 18 procent, zároveň se snížil objem jejich zakázek téměř o pětinu. A přímý důsledek? Zpomalení nebo dokonce úplné zastavení mnoha připravených projektů kvůli nemožnosti dokončit administrativní procesy v novém, nefunkčním systému. A proč? Odpověď je jednoduchá. Naprosto amatérský přístup vlády a Ministerstva pro místní rozvoj, které ignorovalo základní pravidla projektového řízení včetně potřeby pilotního provozu, odborné podpory, testovací fáze i řádného proškolení úředníků. Školení bylo umožněno pouze dvěma pracovníkům z každého stavebního úřadu, a to jen formou webinářů, bez jakékoliv reálné interakce. Jejich dotazy zůstávaly nezodpovědné (nezodpovězené?), výklad byl nejednoznačný a technické chyby systému znemožňovaly jeho běžné a plnohodnotné používání. Portál často nebyl dostupný vůbec. Systém neměl napojení na katastr nemovitostí, nefungovala podatelna a celá databázová infrastruktura vykazovala kritické chyby. Jedním z nejvíce alarmujících systémových problémů byla možnost jednoho úřadu nahlížet, nebo dokonce zasahovat do řízení jiného úřadu. To je přímé porušení správního řádu a otevření dveří pro soudní spory.

Celý proces připomíná takový digitální Kocourkov, a především jde o příklad selhání, za které vláda musí nést plnou odpovědnost. Zatímco vláda hájí digitalizační fiasko jako dětskou nemoc nového systému, realita v číslech mluví neúprosně. Podle dat došlo k poklesu zakázek v soukromém sektoru o téměř 20 procent. Veřejné zakázky se zpožďují nebo rovnou ruší. Firmy se potýkají s administrativní parálou. Objem prací ve výstavbě se meziročně propadl o více než 10 miliard korun, a to jen během prvního čtvrtletí fungování nefunkčního systému. Nejde jen o zpoždění výstavby kanceláří nebo průmyslových hal, tohle fiasko se dotýká naprosto každého, kdo si chce postavit dům, přistavět patro v rodinném domě nebo kolaudací zlegalizovat upravenou garáž. Hlavně malé stavební firmy přichází o práci. Banky zpomalují financování, úrokové sazby hypoték zůstávají vysoko a vláda mezitím vyčkává, jako by šlo o bezvýznamnou IT chybu. Zatímco jinde se mluví o zrychlení výstavby díky digitalizaci, v České republice je výsledek přesně opačný: byrokratický infarkt a ten postihuje celou ekonomiku.

Dostupnost bydlení je už roky jedním z nejpálčivějších problémů naší země, nyní se situace ještě zhoršila. Stavební řízení už před digitalizací trvalo v průměru pět až sedm let u větších projektů, nyní se ještě zpomalilo a prodloužilo. Firmy hlásí extrémní průtahy, prodlení s vyjádřením a nemožnost podat správní dokumentaci elektronicky, protože Portál stavebníka jednoduše nefunguje. To má devastující dopad na výstavbu nových bytů. V Praze se podle dat z ledna až března 2025 začalo stavět o 40 procent méně nových bytů než loni.

A důvod? Zablokované povoloovací řízení. A protože se nestaví, ceny starších nemovitostí opět rostou. Nájemní bydlení v hlavním městě meziročně zdražilo o 12 procent, v Brně o 14 procent a v Ostravě o 9 procent – a to všechno ve chvíli, kdy střední třída už dávno dosáhla hypotečního stropu. Rodiny dnes vynaloží na průměrný byt v Praze 20 průměrných ročních platů, pokud si tedy vůbec mohou dovolit hypotéku.

A co dělá stát? Zavádí digitální hračku, která nefunguje. Bytová krize se taky díky digitalizačnímu kolapsu proměnila ve strukturální katastrofu a odpovědnost leží přímo na bedrech současné vlády.

Digitální technická mapa plánovaná léta jako základní nástroj moderního stavebního řízení vstoupila do ostrého provozu v roce 2024. Místo zjednodušení ale přinesla paralyzaci. Bývalý ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš za Piráty tento projekt od začátku prosazoval jako pilíř digitalizace, jenže realita ukázala, že stát nebyl absolutně připraven. Metodika nejasná, data nedostatečná, kraje a úřady zahlcené. Místo hladkého spuštění se rozjela největší stavební brzda za poslední dekádu.

Přesto ministr Bartoš, bývalý ministr Bartoš, dál opakoval, že nejde o selhání systému, ale jen o běžné porodní bolesti. Tato rétorika ale nestačí, nejedná se totiž o chyby jednotlivců nebo o složitost inovace, jedná se o systémové selhání řízení digitalizace státu, které padá na hlavu právě bývalého ministra Bartoše a celé vlády. O problémech věděl dlouho. Výtky zaznívaly z odborných svazů, od krajů, obcí, ale i přímo z jeho vlastního rezortu. I já jsem byla účastna krajského semináře, kde nefungoval právě pilotní projekt minulý rok zjara. Je zarážející, že vláda, která digitalizaci povýšila na jedno ze svých hlavních témat, nedokázala připravit ani jeden klíčový nástroj tak, aby fungoval. A co víc, premiér Petr Fiala za ODS ke kolapsu mlčí, přitom právě pod jeho vedením kabinet reformu stavebního práva schválil včetně digitalizačních kroků. Vláda se tak dostává do pozice, kdy místo státu ve smartphonu nabízí podnikatelům stát, který nedokáže garantovat ani základní procesy.

Zmatek, který vznikl, má přitom přímé dopady na ekonomiku – zpomalené investice, odkládané developerské projekty, zablokované dotace, přetížené stavební úřady a nejistota na straně investorů. Není nic typičtějšího pro současnou vládu než zoufalá snaha vrtět psem, kdy se jí pod rukama hroutí vlastní neschopnost. Po měsících mlžení a výmluv je dnes díky zveřejněnému auditu jasné jedno: digitalizace stavebního řízení, která měla být vlajkovou lodí modernizace státní správy, skončila fiaskem. Hlavní vina leží na bedrech současné vlády Petra Fialy a jejího bývalého ministra pro místní rozvoj Ivana Bartoše. Namísto sebereflexe slyšíme jen politické útoky na kritiky, snahu házet odpovědnost na předchozí vedení a mluvit o tom, jak je systém špatně připravený.

Jenže fakta mluví jasně a audit je nelítostný, stačí si přečíst strany 37 až 44. Právě tam stojí černé na bílém, že celý projektový tým digitalizace stavebního řízení byl připraven, schválen a fungoval. Cítuji audit: "Struktura projektového týmu digitalizace stavebního řízení byla schválena na poradě 19. 11. 2018." A co se tedy stalo? Co vedlo k tomu, že dnes nefunguje téměř nic? Podle výpovědi paní ředitelky odboru projektového řízení, inženýrky Radmily Outlé, došlo k zásadnímu zvratu v dubnu roku 2023, tedy pod vedením současné vlády. Audit uvádí, cituji: "Je nutné za zlomový okamžik v oblasti projektového řízení považovat duben 2023, kdy byl projektový tým i řídicí výbor rozpuštěn. Ředitelka opakovaně žádala o sestavení nového týmu i řídicího výboru – bezvýsledně." Jinými slovy, rozebrali funkční strukturu a žádnou novou nenastavili. Chaos, který dnes digitalizaci provází, není důsledkem špatného startu, je důsledkem absolutního selhání v řízení projektu ze strany ministra Bartoše a jeho lidí.

A to není všechno. Projekt digitalizace stavebního řízení byl předáván i s vyhlášenými soutěžními dialogy, byl připraven na fázi realizace. Místo toho Ivan Bartoš rozhodl o jejich zrušení, prý proto, že to připravilo zřejmě jiné politické hnutí. Odbornost nahradila ideologie a výsledek? Neexistující systém, úředníci v panice, stavebníci v nejistotě a investoři na útěku.

Z vlády, která slibovala největší digitalizaci veřejné správy v historii, se stal kabinet digitálního kolapsu, a co hůř, místo přiznání chyb slyšíme jen marketing, pír a snahu svalovat odpovědnost na jiné.

Ale čísla nelžou. V roce 2024 se začalo stavět nejméně bytů za posledních deset let. Úředníci dnes často nevědí, jaký systém vlastně platí. Čas potřebný na stavební povolení se v některých případech prodloužil, a přitom jsme tu měli funkční stavební zákon oceněný dokonce titulem Zákon roku, byl tu připravený projekt digitalizace stavebního řízení a byl sestaven tým, který věděl, co dělá. Tohle už není o politice, tohle je o odpovědnosti a tu musí nést vláda Petra Fialy – za miliardové škody, za chaos ve státní správě a za to, že zradila lidi, kteří dnes marně hledají dostupné bydlení.

A ještě bych přečetla jednu náš návrh usnesení za SPD, o kterém bych chtěla nechat pak hlasovat: "Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky vyzývá vládu České republiky ve věci stavebního řízení k neodkladné přípravě návrhu na úpravu příslušné legislativy tak, aby stavební řízení mohlo být ukončeno nejpozději ve lhůtách, které předpokládá správní řád, to je 30, maximálně však 60 dnů. Zároveň vyzýváme vládu České republiky, aby součástí návrhu bylo zvýšení ochrany občanů před zbytečnou nečinností příslušných orgánů." Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji. Nyní prosím, paní poslankyně, abyste předala návrh usnesení panu zpravodaji.

A nyní vystoupí pan poslanec Dědeček, následuje pan poslanec Kubiček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jaromír Dědeček: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Vážené kolegyně a vážení kolegové, já bych se rád s vámi podělil o názor místních samospráv, které mají důvody, proč nebyla dokončena digitalizace stavebního řízení. Digitalizace s hlavním cílem urychlení zdoluhavých procesů vedoucích k vydání stavebních povolení byla řešena minimálně pět a více let pod záštitou ministrů vedoucích Ministerstvo pro místní rozvoj. Průběžně se připravoval i nový stavební zákon, nyní platný. Proces byl průběžně připomínkován zastřešujícími orgány státní správy, příslušnými ministerstvy, samosprávami, Svazem měst a obcí a Sdružením místních samospráv. Vlastní nový stavební zákon není důvodem pádu digitalizace stavebního řízení, ačkoliv i zde se uplatňoval logicky odvěký spor mezi developery a místními samosprávami v souvislosti s územními plány.

Skutečné důvody pádu připravované digitalizace byly tyto: manažerská nezkušenost ministra Ivana Bartoše, stanovení krátkého času na provedení kvalitních software a jejich propojení v síti, řešitelská firma neporozuměla zadání úkolů tak, aby vše fungovalo v praxi, pokračovalo se takzvaně od stolu. Řešitelská firma i Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky pod vedením ministra Bartoše ignorovaly fundované připomínky a varování kompetentních orgánů, hlavně Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů České republiky, Svazu měst a obcí České republiky. Tyto orgány poslaly vážná varování na ministerstvo v listopadu 2023 a poté ještě vysvětlující dopisy v lednu 2024. Vše bylo ignorováno. Při výběru řešitele na velkou veřejnou zakázku v oblasti IT se ze strany Ministerstva pro místní rozvoj České republiky vše podstatně časově zdrželo díky připomínkám ÚOHSu.

Digitalizace stavebního řízení byla hrazena z dotace Evropské unie Integrovaný systém stavebního řízení. Zde panovala obava, že dojde ke ztrátě dotace, proto se tlačilo na urychlení celého procesu a hrozila škoda ztráty dotace ve výši 13,7 miliardy. V současné době jsou prováděny takzvané bypassy, aby se nepřišlo o zmíněnou dotaci z Evropské unie, které by nedokonalý systém propojily. 85 procent počtu stavebních úřadů v České republice, kterých je celkem cca 670, používá dosavadní softwarový systém od firmy VITA, 8 procent úřadů

používá software od firmy VERA a 7 procent stavebních úřadů používá prostý Word. Obě firmy vytvořily bypassy, od VITA systém běží a od VERA bude spuštěn.

Praxe podání žádosti na stavební úřad je tedy tato: projektant nahraje projektovou dokumentaci do systému, pošle na příslušný stavební úřad, ten zahájí řízení. Vše se pomalu rozjíždí s velkými problémy a výsledek je tristní. Velké znechucení úředníků na stavebních úřadech, které vede k odchodům ze zaměstnání, rušení některých menších stavebních úřadů, průměrné zpoždění vydávání stavebních povolení v průměru o 12 měsíců v celé republice pro stavebníky. To má za následek i zpomalení růstu tempa ve stavebnictví a i v čerpání dotací z Evropské unie.

Za toto systémové selhání je plně odpovědná Fialova vláda a ministr Ivan Bartoš. Je potřeba občanům předložit řešení situace a identifikovat všechny odpovědné osoby. Děkuju.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní tedy vystoupí pan poslanec Kubíček a následuje pan poslanec Havránek. Pana poslance Kubíčka tady ale nemáme přítomného, proto poprosím pana poslance Havránka, aby vystoupil nyní on, a pan poslanec Hudec přítomen je, ten už připravený je. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jiří Havránek: Děkuji za slovo. Krásný večer, kolegyně, kolegové. Byť opravdu jsme s kolegou Stržínkem spolu své projevy nijak nekonzultovali, opravdu bych chtěl na úvod ještě jednou zopakovat jak poděkování, tak i omluvu směrem k jednotlivým pracovníkům stavebních úřadů, kteří na podzim loňského roku předvedli fantastickou práci s tím, jak museli a byli schopni pracovat opravdu v polních podmínkách nefunkční digitalizace, a stejně tak i jednotlivým stavebníkům a investorům, kteří museli zvládnout problémy s vkládáním projektových dokumentací do systému, který nefungoval tak, jak má. Tohle poděkování a tahle omluva si myslím, že na úvod musí a má zaznít.

Nicméně schvalování stavebního zákona v tomhle volebním období – zaznělo to zde od Karla Havlíčka – pro mě osobně je to za ty čtyři roky, co jsem poslancem, jedna z nejhezčích dob, na kterou nejradši vzpomínám, protože tehdy opravdu jsme stáli, všichni seděli u jednoho stolu, ať už to byla Klára Dostálová, kolegové, kolegyně z SPD a samozřejmě kolegové z vládní koalice, a řešili jsme o tom, jak má stavební zákon vypadat, taky jsme ho jednomyslně zde schválili a té shody já si opravdu vážím, protože celá ta diskuse tehdy byla věcná a všim jsme opravdu procházeli ruku v ruce, všemi jednáními se všemi komorami a svazy, a i vlastně pozměňovací návrhy jsme tehdy předkládali společně – některé jsem předkládal se ctěným kolegou Robertem Králíčkem, jiné s Klárou Dostálovou a všechny samozřejmě s Ivanem Bartošem jako tehdejším ministrem.

Bohužel, nicméně klíčová opěrná noha celého tohoto systému a toho zákona spadla, a proto tu vlastně dnes bohužel jsme, a diskuse, která dnes začíná – věřím, ještě bude pokračovat s ohledem na to, jaký je počet přihlášených, a také na to, že si myslím, že tu zaznívají a ještě budou zaznívat důležité otázky, ať už směrem k Ivanu Bartošovi, tak samozřejmě k Petru Kulhánkovi, a budou zaznívat i ode mě a budu rád, že v budoucnu na tuto schůzi navážeme poté, co se uveřejní oba dva zmiňované audity. Protože opravdu zásadní, klíčové je to, co se děje nyní a co se bude dít v budoucnu, jak bude nastaven tedy nový soutěžní dialog digitalizace, protože digitalizace jako taková ze svého principu má přinést usnadnění. V tomto případě to samozřejmě má být stavebníkům, ale také samotným úředníkům, a to se bohužel nestalo. Tento stav bohužel podkopal – a to mě vlastně mrzí z toho celého nejvíce – i důvěru lidí v digitalizaci jako takovou, a to přesto, že se v dalších rezortech digitalizace daří, ať už to jsou jednotlivé prvky od Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva dopravy a i dalších rezortů.

Několikrát tu ale také zaznělo, že Petr Fiala nejednal. Bavíme se opravdu o době okolo – po krajských volbách loňského roku a odvolání Ivana Bartoše. Nicméně právě odvolání

Ivana Bartoše, jemuž předcházela analýza ze stran dalších členů vlády a expertů, je tím aktem toho konání už vlastně ta samotná analýza, a určitě si vzpomenete na ten křik ohledně toho, z jakého titulu ministři z jiných rezortů, tehdy zejména Martin Kupka a Marian Jurečka, jejich kolegové, přezkoumávají práci Ministerstva pro místní rozvoj a Ivana Bartoše. Určitě si taky vzpomenete na ten křik, z jakého titulu a s ohledem na kompetenční zákon Martin Kupka plní roli takového převozníka, který tehdy byl odpovědný za to, abychom dotáhli takzvaný bypass digitalizace stavebního řízení, a i zde děkuju kolegům, že opravdu diskuse probíhala napříč politickým spektrem a dokázali jsme se shodnout.

Taky si prosím v neposlední řadě vzpomeňme na úplně šílenou, šílenou tiskovou konferenci Pirátů po odvolání Ivana Bartoše. Byly tam řeči o schůzce politiků, kteří chtěli zničit Piráty a Ivana Bartoše, mluvilo se tam o mém ctěném kolegovi Janu Skopečkovi, Martinu Kupkovi a dalších. Vzpomeňme si taky řeči o tom, že celé se to děje z toho důvodu, aby přišel a byl možný další tunel v rámci digitalizace stavebního řízení, a taky tam byly řeči o dohodách "Odsáno" (ODS a ANO) a další nesmysly. Přitom právě výsledky toho nezávislého auditu, který vlastně tu dnes i projednáváme, respektive ty části, které unikly do médií – já se přiznám, že nemám nic jiného v ruce, neviděl jsem celý ten audit – potvrzují jednu klíčovou a zásadní věc, že všechny důvody, proč Petr Fiala odvolal Ivana Bartoše, byly prostě pravdivé.

A tak si myslím, že podobně, jako jsem tu já na úvod se omluvil a poděkoval pracovníkům stavebních úřadů a stavebníkům za jejich trpělivost, tak by zde po zveřejnění těch obou auditů měla přijít také omluva ze strany vedení Pirátů za opravdu stupidní obvinění, která na této zmiňované tiskové konferenci padla.

Nicméně dnes tu jsme hlavně kvůli tomu, co se objevuje v uniklé verzi jednoho ze dvou auditů, které na MMR tedy v tuto chvíli probíhají, a i když souhlasím s tím, co zde zaznělo od pana ministra Beka, že tuto diskusi máme vést hlavně ve chvíli, až budou oba dva audity plně hotové a zveřejněné, tak si dovolím zde položit dnes řadu otázek směrem až už k Ivanu Bartošovi, ale s ohledem právě na to, co považuju za klíčové, za budoucí vývoj, i směrem k panu ministru současnému Petru Kulhánkovi. Po pravdě mi je vlastně líto, že zde dneska už není naší kolegyní také Klára Dostálová, protože i k ní bych měl řadu otázek, protože celý ten příběh věřte nezačíná, až už to vezmu schválením stavebního zákona, který připravilo hnutí ANO, nebo stavebního zákona, který byl přijat v tomto volebním období, ale vlastně v minulém období už na začátku roku 2020 u schválení zákona o zeměměřictví, kde byl předložen pozměňovací návrh Martina Kupky, který právě digitalizaci stavebního řízení zaváděl.

Nepůjdu do žádných velkých detailů, protože opravdu znovu opakuji, nemám plnou verzi preauditů nebo tu preverzi, která se dostala k novinářům, a opravdu vycházím čistě z toho, co se objevilo na Twitteru, co vyšlo v jednotlivých novinových článcích. Nicméně jedno hlavní konstatování je jasné: auditní zpráva přináší mnoho závažných zjištění, která ukazují na vážné problémy v řízení projektu, legislativním souladu a také smluvních vztazích. K jednotlivým těm částem bych se zde rád vyjádřil a také položil zmiňované otázky.

Začnu tím, co vlastně se objevilo jako takový první únik, a to, že na Ministerstvu pro místní rozvoj neexistoval analytický tým. Nicméně bych rád slyšel – a proto mě právě mrzí, že už tu není Klára Dostálová – jak to celé bylo od února 2020 opravdu od chvíle, kdy byla schválena digitalizace stavebního řízení – tehdy v zákoně o zeměměřictví, tuším, že to byl sněmovní tisk 525, jehož zpravodajem byl jistý Ivan Bartoš, a tam tehdy Martin Kupka pozměňovacím návrhem předložil právě digitalizaci stavebního řízení. Opravdu by mě zajímalo, jaký počet lidí se tehdy připravě celého tohoto projektu věnoval, protože jak zde zaznělo mnohokrát, opravdu mnohokrát na plénu Poslanecké sněmovny od Ivana Bartoše, prostřednictvím pana předsedajícího – paní předsedkyně, omlouvám se – tak několikrát jsme slyšeli, že tam byl vlastně jeden jediný člověk při jeho nástupu do funkce, který byl odpovědný za projektové vedení tohoto projektu, a já bych opravdu chtěl poprosit i pana

ministra Kulhánka, protože věřím, že určitě na ministerstvu k tomu jsou archivy, zda tato skutečnost je pravdivá, anebo kolik lidí, jaké týmy se celé přípravě tohoto projektu opravdu od v podstatě jara 2020 – protože pokud se nepletu, ten zákon byl uveřejněn ve Sbírce někdy v únoru 2020 – věnovalo. A omlouvám se, neberu opravdu v diskusi argument, že bylo málo času, protože jak říkám, i Ivan Bartoš přesně znal ten diagram a viděli jsme ho všichni asi tak tisíckrát – diagram toho, jak digitalizace stavebního řízení má vypadat, jaké portály má obsahovat, jak mají být provázány, a bylo vlastně tím pádem jenom rozhodnutím Ivana Bartoše ten soutěžní dialog zrušit, navázat jinou cestu a tím se dostat do nějaké časové smyčky.

Nicméně výstup auditů, tedy alespoň z těch uniklých částí, je takový, že v době realizace projektu neexistoval analytický tým na MMR, který by v reálném čase vyhodnocoval ty dodávky a jednotlivé komponenty toho systému. A musím přiznat – a myslím, že někteří z nás netušili – že opravdu tady dochází k obrovské chybě, a pro mě naprosto nepochopitelné, protože není to jen o IT pracovnících, které věřím, že není snadné sehnat, ale nezapomínejme na to, že Ministerstvo pro místní rozvoj jako takové je i stavebním úřadem. Mě by fakt zajímalo – asi zejména od Ivana Bartoše, prostřednictvím paní předsedkyně – zda do akceptace jednotlivých komponent dodávaných dodavateli a hodnocení dodané služby participovali odborní pracovníci Ministerstva pro místní rozvoj z jednotlivých sekcí. Protože je mnohé znám osobně, tak si fakt neumím představit to, že by o tom, co běželo od 1. 7., řekli, že je to OK a že to je to, co oni mohou akceptovat, a že je to, co úředníci v těch jednotlivých městech, obcích a krajích mohou využívat bez problémů, aby naplňovali to, co právě tito vedoucí úředníci z Ministerstva pro místní rozvoj po nich chtějí.

Nicméně i zde bych rád požádal nejen pana exministra Bartoše, ale i současného pana ministra Kulhánka o vyjádření toho, co ten audit tedy přináší, a tohoto konstatování opravdu, kolik lidí se tomu projektu věnovalo, ať už to bylo na analytické bázi, ale i na samotném zadání toho, co mají dodavatelé vytvořit, a opravdu, jestli to bylo konzultováno právě s těmito odbornými pracovníky. Protože když ve svém domě, myšleno tím ministerstvu, máte stavební úřad, tak si myslím, že tady máte hned celou řadu těch, kteří se systémy pracují, znají jednotlivé postupy a jsou vám schopni nejenom vytvořit zadání, ale následně oponovat i dodané služby, u kterých mě vlastně zarazí, že všechny byly – alespoň podle toho, co zaznívá v uniklých informacích z toho auditu – přijaty bez výhrad od dodavatelů, takže shazovat vinu na dodavatele v tuhleto chvíli je naprosto nemožné.

S tím vlastně souvisí další důležitá otázka, kdo byl při neobsazení projektových rolí odpovědný za celý ten projekt? Já se přiznám, že přestože jsem docházel na všechna koaliční jednání formátu K5 i K10, vlastně doteď nevím, kdo za to byl odpovědný. Je to pan Klán, který byl několikrát podepsán, respektive několikrát se podepsal pod jednotlivé dodávky a další smlouvy, nebo to byl pan náměstek Černohorský? Opravdu, já to nevím a hrozně by mě to zajímalo, protože to je asi pravděpodobně i ten člověk, který bude mít problémy se zjištěními, která se objevují v těch auditech.

Protože je důležité, co bude – řekl jsem to zde už asi třikrát – tak bych rád poprosil takovou informaci, jak je vedení tohoto projektu nastaveno dnes. Víím, že proběhla celá řada výběrových řízení, doplňuje se tým pracovníků odborů – v uvozovkách – digitalizace na Ministerstvu pro místní rozvoj a je pro mě klíčová a důležitá právě tato informace, jak do budoucna bude tedy postupováno a jací lidé za toto nesou přímou odpovědnost, aby se neopakovala skutečnost, u které tu stojíme dnes, že vlastně nevíme, kdo kromě politické odpovědnosti, tu faktickou odpovědnost kdo tedy na Ministerstvu pro místní rozvoj měl.

Nicméně mnozí novináři, veřejnost a další lidé se nás ptají, proč jsme vlastně ten Bartošův nástroj zastavili a nerozvíjíme ho, proč je třeba začínat znovu, i když Ivan Bartoš říká – i dnes to vlastně zopakoval v jednom z rozhovorů – že to vlastně funguje. No, je to jednoduché, protože to nefunguje, protože to neumí to, co po tom systému chce zákon, a neplní to hlavní úkol digitalizace, to je zjednodušení práce, ať už těch, kteří žádají

o stavební povolení, nebo – a zejména – lidí na stavebních úřadech. Při vši účtě – taky to tu zaznělo tento týden – to fakt nevytrhnou nové monitory. Opravdu to, že nových monitorů bylo třeba, aby si mohli pracovníci na stavebních úřadech otevřít celé ty velké projektové dokumentace, je naprosto správně, ale není to tak klíčová věc pro plnou digitalizaci stavebního řízení. Nicméně byly tam taky nefunkční prvky a funkce, které měly být samozřejmé, ale ony tam prostě nebyly. Já se tady omlouvám – sáhnu do druhého podkladu a opravdu zkusím vyjmenovat ty základní, alespoň z toho, co se objevilo tedy v těch uniklých informacích. Pokud se podíváme na funkcionalitu, tak co se týče Portálu stavebníka, je konstatováno, že neplnil hlavní účel, neplnil zákonnou povinnost a neumožňoval činit digitální úkony vůči stavebnímu úřadu, minimálně na začátku svého fungování. Formuláře po dobu běžení tohoto systému až po bypassové řešení nebyly vždy funkční a nebylo možné vložit dokumentace, které byly větší než 5 GB, nebo bez současného podání žádosti. Chyběla také klíčová funkcionalita přihlašování přes e-Identitu, pokud se nepletu. Důsledkem toho je, že tedy portál neumožňoval občanům a firmám využívat digitální služby ve stavebním řízení tak, jak vyžadoval zákon.

Informační systém stavebního řízení, to známé ISSŘ: klíčový systém pro celé fungování byl dodán ve třech etapách, přičemž k 1. 7. byla dodána jen verze 2. V době spuštění tento systém postrádal základní funkce, jako je určení příslušného stavebního úřadu, stanovení dotčených orgánů, integrace na základní registry, ať už to byl ROB, registr obyvatel, ROS, RÚIAN nebo další tedy registry. Nahlížení do spisů a rozesílání informací všem účastníkům řízení také nefungovalo, byť to byla jedna z těch základních – a je to stále jeden z těch základních prvků, který má ulehčit fungování lidem na stavebních úřadech.

Mohl bych pokračovat po jednotlivých dalších funkčnostech, ale ještě se zastavím na chvíli u informačního systému kompetencí, protože ten byl důležitý pro automatizaci, určení příslušného stavebního úřadu, určení (dotčených?) orgánů, a ten byl opravdu dodán vlastně až po spuštění systému v září 2024, a to přesto – proto tu o tom mluvím – že byl samotný ISSŘ jako portál akceptován dříve. To je to, co mě vlastně trápí, že v podstatě u všech těch jednotlivých kroků – a proč o tom mluvím – docházelo – alespoň podle toho, co se píše v auditu – vždy k plným akceptacím toho, co bylo dodáno.

Tudíž toto je asi základní odpověď na to, proč tedy se nyní znovu vracíme po těch vlastně téměř pěti letech od schválení zákona o zeměměřictví a digitalizaci stavebního řízení, obsažené v něm pozměňovacím návrhem, vracíme zpátky na začátek. Pro mě osobně je to věc bolavá, protože bohužel tehdy jsem se těchto jednání i účastnil – znovu to opakuji, ale věřím, že i Robert Králíček to, prostřednictvím paní předsedkyně, potvrdí, že opravdu schéma stavebního řízení jsme na jednotlivých konferencích od konference v Hradci Králové přes Mikulov a další opravdu viděli tisíckrát.

Dokonce tehdy probíhaly opravdu každotýdenní schůzky na výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Tehdy ty schůzky vedl Martin Kupka a účastnili se ho jak zástupci Ministerstva pro místní rozvoj, tak jednotlivých komor a profesních organizací a samozřejmě všichni politici napříč politickým spektrem, a je hroznou škodou, kam to došlo liknavostí – teď je otázka, koho, zejména tehdejšího ministra pro místní rozvoj Ivana Bartoše. Teď je otázkou, kdo jsou tedy odpovědní lidé na Ministerstvu pro místní rozvoj, kteří zadávali celý ten proces a systém do běhu.

Nyní bych se s dovolením přesunul ještě k části legislativa, alespoň z toho, co se objevuje v uniklých informacích. Celý koncept digitalizace stavebního řízení nenaplňoval to, co zákon ukládal. Na několika příkladech jsem to zde řekl, co přesně nefungovalo, a to je první z důvodů, proč musíme začít znovu od začátku. Pokud ten základní prvek, stavební kámen toho celého, nefunguje na základě zákona a nebyl vysoutěžen na základě zákona, není možné na něm stavět dále. Já vlastně nechápu, že když dochází ke konstatování toho, že nenaplňuje, co zákon ukládal, tak opravdu pokaždé mohl projít jakoukoliv akceptací. Jak mohl kdokoliv takovou zakázku, respektive dodávku, přijmout tedy jako bezvadnou?

Co se týče další mé otázky asi směrem – protože je to opravdu motivované, ta otázka, tím, že jsem neviděl plný audit, ale zaznělo to tady vlastně i od kolegy Karla Havlíčka v jeho prvním vystoupení, prostřednictvím paní předsedající – jaké další zákony tedy ten systém porušoval? Zaznělo, respektive v mediálních informacích se objevovalo, porušení ze strany GDPR. Asi sám si jsem schopen odvodit z toho, jaké úniky tam byly, že tam muselo docházet ke střetu i se zákonem o kybernetické bezpečnosti, ale moc bych zde poprosil o informaci, která věřím bude obsažena i v tom auditu – jaké tedy další zákony systém nenaplňoval?

A třetí věc, která mě ještě tíží v té části legislativní, je to, co bylo na úplném začátku, a to je zásadní porušení zákona o veřejných zakázkách, protože když se podíváme znovu na to, co se objevilo v médiích, tak vlastně první bod a začátek toho příběhu je to, co mě šťve a trápí, už jsem to tu řekl, vlastně nejvíce, protože změna architektury a (nesrozumitelné) těch původních soutěžních dialogů, kdy byly zastaveny MMR, zrušeny tři z roku 2021, ale alespoň podle toho, co se dnes můžeme dočíst, nebylo doloženo, proč bylo nutno měnit tu architekturu, o které jsem tu několikrát mluvil. Chybí k tomu jakékoli analýzy či jakékoli zápisy z jednání.

Pokud nebyla původní architektura podle tehdejšího vedení Ministerstva pro místní rozvoj chybná, protože nikdo nedoložil jakoukoli analýzu toho, co bylo špatně, šlo určitě o chybný krok, který ovlivnil celý projekt a který zkrátil čas na možné doložení a doručení kompletně funkčního celého systému digitalizace stavebního řízení. A pokud naopak chybná byla, mělo Ministerstvo pro místní rozvoj zahájit nové otevřené řízení dříve než v březnu 2023, s ročním zpožděním. Znovu, to jsou slova, která bych za prvé plně podepsal, ale která jsou obsažena v uniklých informacích z toho auditu.

Nicméně co se týče dalších postupů, určitě si všichni pamatujete, co následovalo. Pokud se nepletu, právě v březnu 2023 došlo k otevřenému řízení na digitalizaci stavebního řízení a i zde s největší pravděpodobností, alespoň podle informací obsažených ve výstupech z auditu, došlo k porušení zákona o veřejných zakázkách, protože bylo zahájeno opožděně a MMR si bylo vědomo toho, že včasné dodání není reálné. A zadávací podmínky, jak audit konstatuje, byly diskriminační, například požadavek na standardní software, a to bez objektivního odůvodnění.

Jak všichni taky víte, zakázka byla následně zrušena Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, a jeden z těch důvodů je také to, že nebyly doloženy právní podklady nebo analýzy, ze kterých by Ministerstvo pro místní rozvoj vycházelo. Následně v časovém presu došlo k hledání dalších řešení, tehdejší vedení MMR se rozhodlo jít cestou takzvaného JŘBU a audit konstatuje, tedy alespoň z informací, které se objevily ve veřejnosti, že došlo k zneužití tohoto institutu, kdy ministerstvo si samo způsobilo krajně naléhavé okolnosti, ačkoliv to zákon o zadávání veřejných zakázek nepovoluje, a řízení jako takové trvalo pouhé dva dny.

Určitě si všichni vzpomenete, že tuto skutečnost, ať už to bylo zrušení původních soutěžních dialogů, tak i postup zadání veřejných zakázek, byl kritizován opravdu napříč politickým spektrem včetně stran vládní koalice. Nicméně když s někým tancujete polku, tango, valčík, je to jedno, tak přepřahat v půlce písničky bez toho, abyste se dostali do cíle, není správné, a opravdu i z tohoto důvodu kritika zde byla, ale docházelo k tomu, že odpovědností plnou za dotažení tohoto projektu – je to odpovědnost Ivana Bartoše, a proto následně tedy ve chvíli krachu celého došlo k odvolání Ivana Bartoše nejenom z důvodu nefunkčního systému, ale i z pochybností nad jednotlivými kroky, o kterých tu nyní mluvím.

Další otázkou, která vyplývá, je otevřené řízení GINIS. Název zakázky totiž mluvil o povýšení licencí GINIS, přitom šlo o vývoj úplně nového systému a úložiště, a i zde tedy došlo ke zrušení zakázky ze strany ÚOHS, a audit uvádí, že Ministerstvo pro místní rozvoj zde ignorovalo vlastní upozornění na rizika.

To jsou pro mě v podstatě ty největší ukázky u zákonného postupu, v rozporu se zákonem o zadávání veřejných zakázek, které jsem chtěl zmínit, a myslím, že přestože tady zaznívala mnohá slova, jak jsme se nepostavili k odpovědnosti, tohleto jsme všichni jednotliví z nás, kteří jsme chodili komentovat za koalici digitalizaci stavebního řízení, od samého začátku kritizovali, upozorňovali jsme na to a určitě jsme s tím nebyli v souladu.

Nyní už ale směřuji k závěru. První závěr: padni komu padni, a pokud se opravdu prokáží právní skutečnosti, které se objevují, věřím, že bude vyvozena trestněprávní odpovědnost. Ta politická podle mě už vyvozena byla, a to bylo právě odvoláním Ivana Bartoše, o kterém jsem zde mluvil několikrát.

Tedy ale to, co je pro mě osobně nejdůležitější, co bude dál, a proto bych se rád s dovolením zeptal pana ministra Kulhánka – a věřím, že tuto informaci mu pan ministr Bek předá – na to, zda se podařilo zajistit veškeré smluvní náležitosti, na které audit upozorňuje, a zda je takto zajištěn provoz systému po celou dobu bypassového řešení, a možná – nebo určitě to vůbec nejdůležitější – jak to nyní vypadá se zadáním nové soutěže digitalizace stavebního řízení, protože to je zásadní pro to, aby opravdu došlo tedy k tomu, co si věřím všichni napříč politickým spektrem přejeme, a to je tedy plná digitalizace stavebního řízení. Tady opravdu z mého pohledu nejde o politiku, a byť je vám všem asi jasná moje politická preference a jakou vládu si přeji po říjnových volbách. Ale bez ohledu na to, jaká vláda bude, tak musí opravdu soutěžní dialog běžet v říjnu, aby nedošlo k dalšímu časovému presu a zmatkům.

Možná vám přijde, že jsem v celém svém projevu vynechal to, co tady několikrát zaznělo, a to jsou informace o možných problémech s čerpáním dotací. Tady opravdu já bych prosil – a myslím, že nikdo jiný se k tomu vyjádřit nemůže, a slyšel jsem vyjádření pana ministra Kulhánka na jednotlivých tiskových konferencích, že toto problém není, a proto jsem se tomu nevěnoval – nicméně věřím, že protože máme končit ve 21 hodin a přihlášených je ještě 9 kolegů, tahle diskuse bude – a má – pokračovat po zveřejnění jednotlivých dvou auditů, se zde ještě sejdeme a budeme moci s panem ministrem Kulhánkem – a věřím, že i s panem bývalým ministrem Bartošem, že přijde a nebude se věnovat jinému grilování na jiném fóru, přijde a bude tady odpovídat i na otázky, které se opravdu týkaly fungování Ministerstva pro místní rozvoj za doby, kdy on jej vedl.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, byl jsem dnes trochu delší, nicméně chtěl jsem, aby zde opravdu zazněly jednotlivé věci, které mě trápí a trápily dlouhodobě a které jsou obsaženy v únicích z auditu směřujícího k digitalizaci stavebního řízení, a věřím, znovu opakuji, že tahle diskuse dnešním dnem nekončí, naopak byla zahájena, že na jednotlivé otázky dostaneme, dostanu odpovědi jak od pana ministra, tak od pana exministra. Ještě jednou děkuji za vaši pozornost.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pan poslanec Hudec nyní ještě posečká, protože s přednostním právem se přihlásil pan zpravodaj, pan poslanec Králíček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Robert Králíček: Vážená paní předsedkyně, já se pokusím odpovědět panu Havránkovi, protože Klára Dostálová zde nemůže být a pravděpodobně už nebude, protože je v europarlamentu, tak bych rád odpověděl na jeho otázku, a na lži pana Kulhánka a dalších, citací z onoho auditu. Takže omlouvám se, budu čist, možná budu delší než dvě minuty, proto jsem využil přednostního práva.

"Řídící výbor projektu řídí a koordinuje přípravu a realizace projektu, schvaluje zásadní změny projektu, řeší problémy a rizika postoupená z operativní úrovně projektu, řeší změny smluvních podmínek a další. Členy řídicího výboru projektu DSŘ schválenými na poradě ministryně Kláry Dostálové dne 19. 11. 2018 byli dle návrhu struktury projektového týmu

DSŘ – nebudu číst ty tituly, omlouvám se – R. Outlá, L. Krýnský, M. Pavlová, Z. Semorád, J. Koudelka, S. Zikmundová. Dle vyjádření Ing. Bc. Radmily Outlé, MBA, ze dne 11. 3. 2025 byl odbor projektového řízení v projektu DSŘ v dubnu 2023 vyloučen. V rámci systemizace DSŘ byly připraveny role projektového řízení přímo v odboru digitalizace stavebního řízení. Veškeré činnosti spojené s řízením projektu zajišťoval odbor digitalizace stavebního řízení. Věcným gestorem DSŘ byl dle návrhu struktury projektového týmu DSŘ schválený na poradě ministryně Dostálové dne 19. 11. 2018 věcný garant kvality výstupu manažer(ka) Ž. Hadžić, technický garant je J. Koudelka, S8S09, zástupce dodavatele právní služby pan doktor Donát. Administrátor projektu je volitelná role, kterou v případě neobsazenosti přebírá projektový manažer. Úkolem administrátora projektu je zabezpečit organizačně technickou podporu projektu, administruje nástroj podpory projektového řízení pro potřeby projektu a projektového týmu a podobně. Administrace projektu spojená se zadáním projektových žádostí do systému (MS2014+) byla ponechána dle vyjádření Radmily Outlé ze dne 11. 3. 2025 OPŘ, administrátory projektu byli a jsou Ondřej Lukavec a V. Střelec.

V návrzích struktury projektového týmu DSŘ schválených na poradě ministryně Dostálové dne 19. 11. 2018 byly dále uvedeny pracovní týmy, řešitelské týmy ve smyslu metodiky s jednotlivými vedoucími: pracovní tým, skupinová vedoucí pracovního týmu Legislativa paní doktorka Kotrlá, vedoucí pracovního týmu Architektura Tomáš Ipolt, S07S09, vedoucí pracovního týmu Finance paní inženýrka Štěpánková. Máte pocit, že je to jeden člověk? Já tedy ne. Ten audit nikde nemluví o tom, že by se tomu věnoval jeden člověk, jak tvrdí pan Bartoš a pan Kulháněk, tato citace onoho auditu to tu jasně dokazuje. Takže pane Bartoši, pane Kulhánku, lžete! Děkuji.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Prostřednictvím, i když tady nejsou, ale v pohodě.

Poslanec Robert Králíček: Prostřednictvím, když tady nejsou.

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: V tomto případě to je opravdu namístě nebo respektive správné použití. Mnohdy se používá prostřednictvím, kdy nemusí.

Tak nyní tedy pan poslanec Hudec, následuje paní poslankyně Oulehlová.

Poslanec Bohuslav Hudec: Vážená paní předsedkyně, vážený pane ministře, vážené kolegyně, vážení kolegové, já tu dnes stojím jakožto starosta obce a chci vystoupit s tématem, jehož dopady jsou zásadní pro naši schopnost čerpat veřejné prostředky pro obnovu po živelných katastrofách, ale především pro čerpání finančních prostředků, které jsou důležité v rámci již několikrát zmíněných dotačních titulů Živel. Chci mluvit o stavebních úřadech, v mém případě konkrétně o stavebním úřadu v Šumperku, který zajišťuje agendu pro více než třicet obcí v rámci jedné obce s rozšířenou působností, a chci popsat, proč tento úřad není dnes schopen dostát svým povinnostem – a není v tom zdaleka sám.

Začneme fakty. Tento úřad jako řada dalších je personálně na hranici provozuschopnosti. Dlouhodobě se mu nedaří obsazovat volná místa. Zkušení pracovníci odcházejí – často kvůli vyhoření, špatným pracovním podmínkám, nedostatečnému ohodnocení, a noví zaměstnanci – ti teprve začínají svou profesní dráhu, nemají potřebnou odbornou praxi, a tedy ani zákonnou způsobilost k výkonu rozhodovací činnosti. To znamená, že nemohou pracovat zodpovědně ani nemohou vydávat příslušná rozhodnutí, která je potřeba v rámci stavebního řízení vydat. Výsledkem je, že stavební úřad nestíhá rozhodovat v zákonných lhůtách, a co hůř, v některých případech vůbec není schopen rozhodnutí vydat. Žádné obstrukce, žádná neochota, jen prostá kapacitní neschopnost. Tohle je jen jedna rovina problému.

Druhá je již několikrát dnes zmíněná digitalizace. Nástroje, které měly úřadům práci usnadnit, buď nefungují, nebo fungují tak špatně, že vytvářejí ještě větší zátěž. Informační systém stavebního řízení je notoricky známý svými výpadky a nedostatky. Je to systém, který měl být klíčovým nástrojem nového stavebního řízení, ale v praxi je překážkou, je pomalý, nespolehlivý a není připraven na objem dat, která musí zpracovat, a zároveň zaměstnanci často místo rozhodování bojují s nefunkčním softwarem.

Třetí rovina je rovina legislativní. Nový stavební zákon přinesl úřadům další povinnosti, formální požadavky na podání, nové procesní kroky, složitější administrativní úkony. Byrokracie stále narůstá, a přitom nejsou zajištěny podmínky, jak tyto nové povinnosti zvládnout.

A nakonec mi dovoluji zmínit čtvrtý a podle mě klíčový aspekt, to jest přenesenou působnost. Stát přenesl výkon státní správy na obce, ale bez odpovídajících nástrojů, financí a systémové podpory. Přenesená působnost oblasti stavebního řízení je extrémně složitá agenda. Zahrnuje rozhodování s významným dopadem na majetek, životní prostředí, rozvoj území, a přesto je financována paušálně, bez vazby na reálný objem agendy. Zatímco stát zvyšuje nároky, města a obce zůstávají bez možnosti je skutečně naplnit.

A proč o tom mluvím právě dnes? Protože se blíží lhůty pro čerpání dotací z programu Živel. Týká se to Šumperska i Jesenicka, které byly zasaženy zářijovými povodněmi. Mnohé obce a organizace mají připravené projekty obnovy, ale bez stavebního povolení se k dotacím nedostanou, a stavební povolení nelze vydat, pokud úřad nestíhá. Z důvodů, které jsem právě popsal, hrozí reálné riziko, že obce přijdou o peníze – ne svou vinou, ale vinou selhávajícího systému.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, tohle není jen problém města Šumperka, to je problém desítek, možná stovek stavebních úřadů po celé republice. Šumperk má jen tu odvahu říct to mým prostřednictvím nahlas. Nejde o selhání jednotlivců, jde o systémové selhání.

Proto vás žádám, zvažme úpravu výzev dotačních programů, konkrétně prodloužení lhůt na doložení stavebního povolení tam, kde je to nutné – pokud to neuděláme, přijdeme o finance, které měly pomoci lidem v krizových situacích. A za druhé, zahajme systémovou debatu o přenesené působnosti a o fungování stavebních úřadů. Týká se to nejen legislativy, ale především právě několikrát dnes již zmíněné digitalizace, financování a personální podpory. Potřebujeme analýzu reálných kapacit a potřeb, a především odvahu řešit tento problém otevřeně a bez ideologie. Nechtějme po úřadech výsledky, když jim k tomu nedáváme podmínky.

Děkuji za pozornost. (Potlesk z lavic ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Vaše vystoupení vyvolalo faktickou poznámku pana poslance Víta Vomáčky. Prosím tedy, aby se pan poslanec ujal slova.

Poslanec Vít Vomáčka: Děkuji za slovo. Vážená paní předsedkyně, dámy a pánové, nebudu reagovat na předřečníka, který tady byl teď naposledy, ale chtěl jsem reagovat na kolegu Jirku Havránka, protože já jsem seděl v kanceláři, pracoval jsem na počítači a měl jsem puštěnou televizi, a když jsem slyšel, jak Jiří Havránek, prostřednictvím paní předsedající, to tady nazval těmi pravými slovy, krásně strukturovaně, tak jsem si myslel, že poslouchám horor – a pouze jsem poslouchal kolegu, který tady dával dohromady, co se dělo na Ministerstvu pro místní rozvoj v rámci digitalizace stavebního řízení.

Ale teď trochu jinou věc, to je přece ta lepší opozice. Vy – hnutí ANO a SPD – jste ta asi stará nebo zkažená opozice, a oni jsou ti lepší. Oni chtějí bojovat proti korupci, oni chtějí

všechno dělat transparentně. A teď, když se tady podívám, tak tady nikdo není z nich, z Pirátů. Nikdo. Tak je to ta lepší opozice? Nebo to není lepší opozice?

Jestli jsme chtěli zavést určitou kulturu do Sněmovny, celá řada z nás – a vy víte, že já o tom mluvím dost často, tak bych považoval za normální, že sem teď bývalý ministr přijde, omluví se všem, kterých se to dotklo, a není jich málo.

Ač jsem toho nebyl přímým účastníkem, tak se taky chci omluvit našim stavebníkům, uznat práci pracovníků na stavebních úřadech, protože jestli se něco nepovedlo, tak to byla právě digitalizace stavebního řízení. Takže se těmto dámám, pánům na našich úřadech omlouvám. Není to naše vina, ale vnímám to jako minimální slušnost z tohoto místa se jim omluvit.

Děkuju. (Potlesk z lavic ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za dodržení času. Nyní tedy se vracíme do všeobecné rozpravy a pokračuje paní poslankyně Oulehlová, následuje vystoupení pana poslance Haase. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Renata Oulehlová: Děkuji za slovo, paní předsedkyně. Původně jsem chtěla hovořit vlastně o tom, co všichni, ale pak jsem si řekla, že daleko lepší je, když předám svou osobní zkušenost.

Já si velice vážím mého předřečníka za tu omluvu, protože ta opravdu je – moc si toho vážím – je namístě. To, co zažívali ti úředníci, opravdu nebylo jednoduché.

Opravdu pečlivě jsem poslouchala i svého kolegu Jiřího Havránka a shrnutí práce Ivana Bartoše bylo opravdu takové postupné tak, jak vlastně šly ty roky. Vzpomněl tady i tu tiskovou konferenci Pirátů, kterou jsem sledovala v televizi, a vlastně jsem si říkala: Vy jste teď ukázali, kdo jste. Vy jste se úplně odkopali, celý národ pochopil, že to "hrr na ně" je "hrr pro nás".

Ale já bych chtěla (říct) zkušenost z našeho města. Když tento zákon vstoupil v účinnost, tak to bylo opravdu, opravdu těžké – těžké ve smyslu, že jsme všichni napnuli síly, abychom nějakým způsobem pomohli úředníkům na stavebním odboru, protože to opravdu neměly jednoduché. Bylo to opravdu složité, protože lidé, kteří chtěli stavět, byli nervózní, byli podráždění, věděli, že hrozí reálné riziko, že se jejich stavby prodlouží, že opravdu budou možná mít velké komplikace, a ty komplikace měli. Naše úřednice pracovaly i o víkendech. Ještě předtím, než přišla technika z Ministerstva pro místní rozvoj, která, jak si všichni pamatujeme, nefungovala, ještě předtím měli dávno naši úředníci velké monitory. Není to opravdu zásluhou Ivana Bartoše, jak tvrdil, prostřednictvím paní předsedkyně, pan Michálek, ale jestli to vnímá jako největší výkon, co to Ministerstvo pro místní rozvoj dalo, tak dobře.

To, co se děje dále, kdy byl odvolán – a musím říci, že z mého úhlu pohledu po právu – panem premiérem pan ministr Bartoš, moje naděje, že se to zlepší, začaly pohasínat, když jsem zjistila – a znám bohužel jeho výsledky z Karlovarského kraje – když nastoupil pan ministr Kulháněk, takže bylo jasné, že se tento problém moc nepohne.

Já bych ještě chtěla říct k tomu celému problému, a hlavně k vystupování Ivana Bartoše a dalším třem Pirátům, že jenom člověk velkého formátu uzná, že udělal chybu, ale oni celou tu dobu kopou do všech kolem sebe. Neuznali ani jednu, že v něčem pochybili. Nemají tu životní zkušenost, nemají v sobě pokoru. A pan ministr Bartoš opravdu, místo aby se snažil nějakým způsobem pomoci svému nástupci a pomoci všem těm stavebním odborům a tomu zákonu, tak opravdu pouze jak – a to asi ani malé dítě nedělá: Já ne, to oni. Takže tolik ode mě pohled, který zažívám na tom městě.

A ještě možná jedna věc, že ty dotace, to je opravdu velký problém, protože někdo ani nezačne stavět, někomu se neproplatí to, co už investoval, a možná tady bohužel budeme muset díky nekompetenci bývalého pana ministra pro místní rozvoj čelit ještě dalším problémům, a možná po několik let. Děkuji. (Potlesk poslanců ANO.)

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Nyní vystoupí pan poslanec Haas, následuje pan poslanec Novák. Prosím, máte slovo.

Poslanec Karel Haas: Vážená paní předsedkyně, děkuju mnohokrát za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já se úvodem omlouvám, že možná budu trochu delší – ne nějak úmyslně, věřte mi, že opravdu to není mým záměrem, ale je to pouze z důvodu závažnosti toho tématu, které na dnešní mimořádné schůzi probíráme. Já nikdy nemám psaný projev, mám poznámky, snažím se být strukturovaný, tak jenom předem avizuji, že mám takové čtyři politicko-osobní poznámky a pak další řekneme tři bloky už opravdu věcných, konkrétních, jak právních, tak manažerských částí nebo bloků. Věřím, že budu naprosto objektivní, ať v té politické části, osobnější části, v té první, tak pak v té druhé věcné.

Ty první čtyři politicko-osobní poznámky. Já sám proto tady stojím, proto tu schůzi absolvuji celou, poslouchám všechny kolegyně, kolegy s otevřenou hlavou, s otevřeným hledím, a je to snad důkazem toho, že za ODS nestrkáme nějak hlavu do písku. Vystupoval tři řečníky přede mnou ctěný kolega Jirka Havránek, prostřednictvím paní předsedkyně. Podívejte se na má vystoupení z 21. listopadu loňského roku, z 5. prosince loňského roku, kdy jsme tady debatovali mimo jiné právě legislativní bypass, je to dohledatelné ve stenoáznamech, že i tehdy jsme o nepovedené zpackané digitalizaci stavebního řízení – ve svém věku už si nemusím brát servítky a věřím, že neříkám slova hrubá, že to hodnotím objektivně – tak jsme o tom takto otevřeně mluvili. A byť za digitalizaci stavebního řízení neodpovídal nikdo z ministrů za ODS, tak vnímám – to teď zesiluju naschvál hlas, abych nebyl za pokrytce – vnímám politickou odpovědnost naší koaliční vlády a stejně jako kolegové se chci naprosto vážně omluvit nejen úředníkům, na prvním místě jim, úředníkům všech stavebních úřadů od prvostupňových přes odvolací, stejně tak všem aktérům stavebního trhu – stavební podnikatelé, projektanti, architekti, inženýringové firmy a tak dále. Opravdu tu omluvu berte ode mě naprosto vážně, věřte tomu. Já jsem na rozdíl od řady z vás poslancem první volební období, 23 let předtím jsem se pohyboval v soukromém sektoru. Ty problémy si umím velmi dobře představit a vnímám je. Pro mě osobně nepovedená zpackaná digitalizace stavebního řízení byla a je pořád největším zklamáním za ty tři a půl roku. Je to tak, chyba se stala a je potřeba se k ní postavit čelem.

Důkazem toho, že za ODS nestrkáme hlavu do písku, je mimo jiné i to, už jsem to zmínil, že s výjimkou – a teď věřím, že to kolegové z levé části spektra budou brát svým způsobem z mé strany za uznání, a říkám to zcela vážně, ze strany té normální politické opozice, se kterou jsme legitimními politickými soupeři, nikoliv nepřáteli – tak v té debatě vystupují pouze kolegové z té normální opozice – a já se omlouvám, považuju za naprostou zbabělost, za naprostou zbabělost, že ze čtyř poslanců Pirátů, kteří se nazývají tou hodnou, lepší opozicí, kteří po celou tu dobu ve vládě měli digitalizaci stavebního řízení na starosti, teprve teď se dostávám k jejich opravdu politické přesné odpovědnosti, tak považuju za zbabělost to, že tady dnes není nikdo z nich. Před chvílí sem nakoukla, prostřednictvím paní předsedkyně, paní místopředsedkyně. Je tedy nepochybně ve Sněmovně, minimálně ona se mohla účastnit. Z mého pohledu na rozdíl od nás, kteří se snažíme vystupovat, to považuju opravdu za zbabělost, a to v kontextu toho – já opravdu snad se snažím věci pamatovat – v kontextu toho, jak se Piráti k digitalizaci stavebního řízení stavěli a k svým osobním manažerským politickým selháním na MMR.

Proč to říkám? Protože mě to opravdu mrzí. A proč si to dovoluju označit za zbabělost? Já jsem si vytáhl stenoáznam z 5. prosince loňského roku, kdy tady předseda poslaneckého

klubu, pro mě tím pádem řekněme lídr Pirátské strany tady ve Sněmovně Jakub Michálek vystoupil k digitalizaci stavebního řízení. Na rozdíl od nás ostatních, kteří chybu umíme přijmout, uznat a našimi ministry se snažit nějak řešit, jeho slova teď budu citovat ze stenozáznamu z 5. 12. Byla následující: "Tak to mě opravdu pobavilo, protože vy už jste sjednocení dávno v tom systému "Odsáno" (ODS a ANO), když jste společně dělali tu předchozí (Smích z lavic ANO.) "Odsáno", no jasně, když jste dělali společně v "Odsáno" zakázku na digitalizaci stavebního řízení, že jo? Vždyť tam byl pan Zajíček z ODS (Reakce z lavic ANO.), tam byli vaši lidi, tam figurovali pod paní Dostálovou, radil tam pan Šteffl z Dozimetru a tak dále, takže (S pousmáním.) já nejsem váš sjednotitel, vy už jste dávno sjednocení." Konec citace. Pokud tohle má být nějaká reakce politické strany, která držela to ministerstvo, která měla ministra, který téměř tři roky bez jednoho měsíce za digitalizaci stavebního řízení odpovídal, tak si myslím, a říkám to naprosto klidným hlasem, že to pro mě není jako pro člověka reakce normální odpovědné politické strany, tečka. Takže zbabělost kolegů mě opravdu překvapuje.

Třetí poznámka, kratinká obhajoba premiéra Petra Fialy, on by to nepotřeboval. Čtyři poznámky. Kdo z vás zná, a věřím, že většina z vás zná českou ústavu, dobře víte, že ani premiér, ani nikdo jiný z ministrů nemůže sáhnout jinému ministrovi v uvozovkách do jeho ministerstva jen tak, vytáhnout mu nějakou agendu a říct: Tu agendu ti беру. Bez souhlasu daného ministra se mu prostě takto agenda vzít nedá. Máme kompetenční zákon, máme Ústavu České republiky, takže to opravdu není možné. To je první poznámka, kterou chci říct.

Za druhé, pan premiér odvolal pro manažerské selhání odpovědného ministra po dvou a půl měsících – polovina září – zaokrouhluju, prosím vás, neberte mě za slovo – v jednotkách dnů od 1. 7., od spuštění té zpackané digitalizace.

Třetí poznámka. Vzpomeňme si všichni na to, co se tehdy řešilo v mediálním mainstreamu. Řešila se forma, jestli se ministři odvolávají po mailu, nebo po esemeskách, nebo po telefonu, a neřešil se věcný obsah, který v zásadě poprvé řešíme dnes. Tolik jenom stručná obhajoba premiéra Petra Fialy.

A pak obhajoba, protože byl také zmíněn v několika proslovech pan ministr Martin Kupka, a já k němu přidávám Mariana Jurečku. Bez těchto dvou kolegů, a věřím, že to není – ani jeden tady není, tak to není – z mé strany nějaké laciné pochlebování. Vzpomeňme si na to, jak je Ivan Bartoš natíral, když nabízel svoji pomoc. Výtlačk týmu, který Marian Jurečka vybudoval na Ministerstvu práce a sociálních věcí pro agendu digitalizace v oblasti sociální pod vedením Karla Trpkůše, tak si zase vzpomeňme všichni, nemějme krátkou paměť, na polovinu loňského roku, když nabízel ministři zcela aktivně MMR, Ivanu Bartošovi osobně pomoc, a jak Ivan Bartoš natíral – místo toho, aby tu pomoc normálně přijal, to není žádná ostuda přijmout pomoc – tak jak natíral tyto řeknu ministry z jakési zrady a nekolegiality, neloajality a tak dále.

To byly čtyři politické osobní poznámky, teď už se dostávám k věcnému obsahu. Já mám audit – tu pracovní verzi, tu neodpřipomínkovanou verzi – celý. Celý jsem ho prošel, opravdu těch – zaokrouhluji – 280 stran. Sehnal jsem si ho normálně sám vlastní cestou, nemám ho nějak pokoutně, a v zásadě ten audit můžu podepsat. Dobře vím, že tam probíhá vypořádání připomínek mezi MMR a zpracovateli toho auditu, ale zjednodušeně řečeno, myslím si, že všichni můžeme v této zemi reálně z této pracovní verze vycházet. S plnou vážností říkám, že nepochybně mezi pracovní verzí a finální verzí ještě nějaké nuance určitě budou, ale jako právník tvrdím, že ten audit je velmi dobře zpracován, už ta pracovní verze, je (to) ozdrojováno, všechno je odůvodněno, každý jednotlivý závěr je odůvodněn konzultacemi se zaměstnanci MMR, je odůvodněn podklady dodanými MMR, je odůvodněn rozhodnutími relevantních orgánů, převážně rozhodnutími ÚOHSu, a tak dále, takže z toho auditu nepochybně se dá vycházet.

Nicméně tady chci zdůraznit, že některé věci byly známy už v loňském roce právě z rozhodnutí ÚOHSu, případně Krajského soudu v Brně, a já si tady dovoluji – a věřím, že to bude objektivní jak ve vztahu ke kolegům z hnutí ANO a k jejich exministřině Kláře Dostálové, tak to bude objektivní i ve vztahu k dalšímu pokračování toho příběhu digitalizace pod vedením Ivana Bartoše – jsou to mé poznámky, které jsem měl už právě na listopadovou schůzi Sněmovny v loňském roce, takže jsem nemusel čekat na audity. Věci se daly dohledat opravdu z veřejně dostupných zdrojů, primárně z rozhodnutí ÚOHSu, nebo dokonce z podkladů této Sněmovny.

Takže odrážka první. Logika, celková logika – netvrdím architektura, ať zase nejsem odborníky brán za slovo – logika informačních systémů digitalizovaného stavebního řízení se v zásadě nezměnila od zákona (č.) 47/2020 Sb., schvalovaného v minulém volebním období, v listopadu 2019. To byl právě už kolegou Jirkou Havránkem, prostřednictvím paní předsedkyně, zmiňovaný zákon o zeměměřictví, ke kterému v minulém volebním období konsenzem této Sněmovny prošel komplexní pozměňovací návrh Martina Kupky, schvalováno v listopadu 2019, uveřejněno ve Sbírce zákonů pod č. 47/2020 Sb. Již od té doby byla logika informačních systémů známa.

8. 10. 2021 zahájilo MMR pod vedením tehdejší ministryně Kláry Dostálové soutěžní dialogy. Potvrdil to ÚOHS, potvrzuje to teď audit a potvrdil to skutečně ÚOHS rozhodnutími už dokonce z loňského a z předloňského roku, už z roku 2023, že všechny ty tři soutěžní dialogy byly provedeny v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek. To znamená, i jako oděsák tady tvrdím ne proto, že bych podbíhal hnutí ANO – já vždycky v oděsece budu hlasovat proti naší koalici, ale jak říkám, z politického přesvědčení, a ne proto, že bych vás měl za nepřátele, ale proto, že vás mám za politické soupeře – tak i jako člověk s touto politickou pozicí tady říkám, že rozhodně nelze nasazovat v uvozovkách žádná obvinění z nějakého protiprávního postupu v soutěžních dialogích, které byly zahájeny 8. 10. 2021. Ty soutěžní dialogy byly zahájeny po právu a byly zahájeny v souladu se zákonem o zadávání veřejných zakázek.

Tím se posouvám v tom příběhu dále a k prvním protiprávním krokům pod vedením Ivana Bartoše, a zjevných protiprávních kroků tam bylo mnoho. Dva z těch tří soutěžních dialogů byly ze strany MMR zrušeny protiprávně 26. 1. 2023, potvrzují to pravomocná rozhodnutí ÚOHSu. Můžu vám citovat čísla jednací, už se blížíme k deváté hodině, tak aspoň ať dojedu nějak blok. Mám ta rozhodnutí k dispozici, jsou to rozhodnutí z května 2023 prvostupňové, ze srpna 2023 rozkladové.

15. 11. 2022 vydal tehdejší odbor hlavního architekta v souladu se zákonem souhlas k celkové architektuře DSŘ, kterou ale, zdůrazňuju, nemusel Ivan Bartoš měnit, a audit o tom zase mnohokrát mluví v tom, že není dohledatelné, z jakých relevantních důvodů vlastně byla architektura změněna, a byla změněna ještě před dokončením novelizace čili novelizace stavebního práva, nebo řekněme ta zásadní změna přijatá v této Sněmovně důvodem rozhodně být nemohla, protože na ten závěr se stejně nečekalo. Otevřené řízení bylo zahájeno 24. 3. 2023, 1. 5. byl posunut termín pro podání nabídek na 11. 5. 2023.

15. 6. 2023 – proto ta data říkám takhle přesně, podívejte se na ty šibeniční termíny pro případné uchazeče – byl plánovaný termín uzavření smlouvy dle MMR. 5. 9. 2023 bylo toto otevřené řízení zrušeno ÚOHSem pro nezákonnost zadávacích podmínek a ty nezákonnosti byly opět naprosto fatální.

Druhá protiprávnost v průběhu zadávacích řízení na digitalizaci stavebního řízení: 2. 11. 2023 bylo ze strany MMR zahájeno jednací řízení bez uveřejnění, ten takzvaný nouzový postup, který zákon o zadávání veřejných zakázek zná. 3. 11., den poté – jinými slovy, ve lhůtě dvou dnů, audit se o tom zmiňuje v mnoha fázích – 3. 11. byla uzavřena smlouva mezi MMR a InQoolem. 13. 11. 2023 byly výsledky JŘBU ze strany MMR oznámeny. 5. 3. 2024,

opět v nejkratším možném termínu s ohledem na složitost problematiky, prvostupňové rozhodnutí ÚOHSu o zákazu plnění smlouvy, byť s odkladem o čtyři měsíce.

Třetí, naprosto zjevná protiprávnost ze strany Ministerstva pro místní rozvoj v procesu zadávání veřejných zakázek: 20. 3. a 21. 3. byly podány rozklady InQoolu a rozklad MMR. 23. 5., za dva měsíce, rozhoduje Úřad pro ochranu osobních údajů prostřednictvím svého předsedy tak, jak rozklad funguje, rozkladovým rozhodnutím o potvrzení prvostupňového rozhodnutí o nezákonnosti JŘBU, a to rozhodnutí mimo jiné o zrušení otevřeného řízení – teď se dostávám na konec loňského roku. 3. 10. 2024 potvrdil Krajský soud v Brně, který rozhoduje ve věcech správních žalob proti rozhodnutí MMR – to je soud, u kterého se v České republice koncentrují zásadní rozhodnutí v oblasti veřejných zakázek – zamítnutí správní žaloby MMR proti rozkladovému rozhodnutí ÚOHSu o zrušení otevřeného řízení. Jinými slovy, protiprávnost postupu MMR ve věci zadávání veřejných zakázek potvrdil i soud nezávislý tak, abychom se neodvolávali pouze v zásadě na správní rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů. Čili ta zjevná nezákonnost je potvrzena i soudem.

Druhá z právních věcí, kterou jsem chtěl zmínit v bloku věcném, je jednoznačná nezákonnost obsahu smluv, které MMR pro uchazeče o veřejné zakázky připravovalo. Kdo máte audit celý k dispozici, odkazují na strany 189 až 193 auditu. Ta hodnocení auditu – a samozřejmě jsou tam přesně citovaná ustanovení smlouvy, já ty smlouvy mám zkontrolované, protože smlouvy jsou samozřejmě zveřejněné v Registru smluv, takže se to dá dohledat...

Předsedkyně PSP Markéta Pekarová Adamová: Pane poslanče, já se omlouvám, nastala 21. hodina, omlouvám se tedy, že vás přerušuji. Nicméně jakmile se dostaneme do této schůze a k tomuto bodu znovu, samozřejmě bude vám uděleno slovo (Poslanec Haas: Děkuju.), abyste mohl pokračovat ve své řeči.

My samozřejmě v souladu s § 53 jednacího řádu bychom měli v tuto hodinu naše jednání přerušit a jsem informována o politické dohodě, že tak tedy učiníme bez určení přesného času, ale na grémiu, respektive případně organizačním výboru, dohodneme, kdy by tato schůze následně zas pokračovala.

To znamená, ještě načtu došlé omluvy, které došly v mezičase. Poslanci: Jílková Marie se omlouvá od 18 do 19.30 z pracovních důvodů, Kocmanová Klára od 18 hodin bez udání důvodu, Koteš Radek od 21 hodin z pracovních důvodů, Svoboda Pavel od 18.30 z pracovních důvodů, Teleky Róbert od 18 do 21 hodin z pracovních důvodů. Z členů vlády: Vlček Lukáš do 18 hodin z pracovních důvodů.

A nyní tedy, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážený pane ministře, přerušuji 137. schůzi Poslanecké sněmovny. Připomínám, že se zde sejdeme zítra, kdy budeme pokračovat v přerušené 136. schůzi Poslanecké sněmovny, a to od 9 hodin. Přeji vám hezký zbytek dne.

(Schůze přerušena v 21.01 hodin.)

137. schůze Poslanecké sněmovny nebyla do konce 9. volebního období ukončena.